

ŽELEZAR

Jesenice, 28. junija 1990

Številka 25 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Lilijana Kos, tehnični urednik Dare Bradačja in sekretar uredništva Đinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarnja, PS Slovenske železarne — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: glavni in odgovorni urednik 26-18, tehnični urednik 26-19 in sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje Gorenjski tisk Kranj, Tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZ. ZA PRODAJO			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	11.722,0	115,8				
Jeklarna 2	18.278,0	104,4				
Livarna	36,0	180,0	4,0	26,6	143,7	64
VBS	16.978,1	114,1	4.164,7	96,8	26.687,3	98
HVB	7.152,6	115,7	6.651,3	109,3	51.462,9	103
HVJ	1.284,1	126,5	1.141,2	117,0	8.659,5	91
PVT	2.199,3	118,2	2.210,2	118,8	11.682,0	102
VDP	4.075,2	93,0	3.885,3	91,8	28.793,4	93
Žičarna	2.948,9	107,0	1.758,8	96,6	12.255,4	100
Jeklovlek	1.094,9	140,3	879,4	112,7	9.113,7	106
Elektrode	925,1	74,9	747,5	65,0	5.938,4	77
Želbljarna	576,9	118,9	521,1	107,4	3.639,8	104
Žič. valjarna	4.998,7	103,0	967,2	112,4	5.965,5	127
ŽELEZARNA	72.269,8	109,4	22.930,7	101,6	164.341,6	99

Iz pregleda doseganja operativnega programa proizvodnje do 25. junija je razvidno, da presegamo skupno proizvodnjo za 9 %; odprema je malenkost nad programirano količino.

Posebni problemov z oskrbo s polizdelki v mesecu juniju ni bilo. Preseganje načrta v obeh jeklarnah in Valjarni bluming štekel omogoča tudi preseganje programa v ostalih obratih. Izjema sta le Valjarna debele pločevine in elektroodni obrat, kjer so tako velikost kot tudi vzroki zaostanka različni. Zaradi težav v proizvodnji Valjarne debele pločevine v mesecu maju trenutno še zaozstajamo za načrtom; vložka in naročil je dovolj, ob tem, da so izredno pogoste tudi urgence za zaostanke v dobavah. V tej valjarni torej moramo urediti kritične zadeve in zagotoviti izpolnjevanje programa.

Težje so razmere v obratu Elektrode. Upadanje povpraševanja je omejitveni faktor za proizvodnjo. S posebnimi komercialnimi prijemi skušamo v teh razmerah (kamor lahko) štejemo tudi izpad izvoznih naročil za SSSR) povečevati svoj delež na domačem tržišču. Jasno pa nam mora biti, da mora tudi proizvodnja slediti vsem spremembam. Sedaj je izredno pomembna predvsem kvaliteta naših izdelkov.

V tej tekmi bodo kvalitetno slabši proizvajalci nujno prvi občutili vse učinke zmanjšane povpraševanja z vsemi posledicami - od delnih do celotnih ustavitve proizvodnje.

Glede na možnosti in znanje, ki ga v Železarni Jesenice na tem področju imamo, imamo vse izgleda, da te težke čase preživimo. Zavedati pa se moramo, da se mora tudi najboljši proizvajalec pri vsakem kupcu potrjevati vsakodnevno s kvalitetnim izdelkom.

Za mesec junij so torej realni izgledi, da v skupni odpremi presežemo programirano količino. Po izredno slabih rezultatih meseca maja je rezultat meseca junija v tem delu torej ugodnejši. Pri tolmačenju doseženih rezultatov pa se moramo zavedati, da je bila programirana količina nižja od gospodarskega načrta.

Podpredsednik PO za proces:
Božidar Bartelj, dipl. ing.

Danes seje vseh treh zborov skupščine občine

Predsedniki zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbeno-političnega zbora Skupščine občine Jesenice Branko Banko, Egidij Biček in Janez Markez sklicujejo danes, 28. junija, ob 16. uri tretjo sejo zborov. Delegatom v razpravo in opredeljevanje predlagajo naslednja vprašanja:

- Potrjevanje zapisnikov druge seje zborov in poročila predsednika Izvršnega sveta Skupščine občine in delegatov v zborih Skupščine republike Slovenije.

- Spremembe in dopolnitve družbenega plana občine za obdobje 1986 do 1990, katerih osnutek so obravnavali delegati prejšnjega sklica na marčevski seji in ga posredovali v enomesečno javno obravnavo. Predlagane spremembe in dopolnitve so usklajene z republičkimi izhodišči in vključujejo oziroma upoštevajo pripombe iz javne razprave. Nanašajo se na tehnično korekturo prometnega omrežja avtoceste predor Karavanke - Vrba in magistralne železniške proge Ljubljana - Jesenice (hitra proga); na opustitev gradnje novih stanovanjskih enot Hrušica - sever na zemljiščih, ki niso splošno ljudsko premoženje; na usklajevanje meja komasacijskega območja Žirovnica in Blejska Dobrava; na ureditev območja ob spomeniku Jakobu Aljažu na Dovjem (parkirne površine in objekt za turistično ponudbo). Poleg sprememb in dopolnitev Izvršni svet delegatom predlaga, da se kljub temu, da je opredelitev obrtne cone Lipce skladna z izhodišči republiškega načrta, v zvezi s tem ne vodijo nobene aktivnosti, dokler se ne proučijo možnosti, da se za te potrebe poiščejo druge površine, med katerimi kot možne navaja Plavški travnik in zemljišča v Železarni Je-

senice na opuščeni objektih (Stara Sava). Možne rešitve morajo biti v sodelovanju z Železarno Jesenice predlagane v roku dveh mesecev.

- Uprava za družbene prihodke delegatom predlaga v potrditev zaključni račun davkov občanov občine Jesenice za leto 1989, ki ga je pred tem pregledala tričlanska komisija. Zaključni račun izkazuje 98,59 % skupne izterjatve vseh obveznosti v letu 1989 s sklepom, da se izkazani zaostanki in nezapadle obveznosti, kakor tudi predplačila, prenesejo v leto 1990.

- Poročilo o delu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v letu 1989 že v uvodu poudarja, da je uspeh tovrstnega prizadevanja možen le, če v teh aktivnostih sodelujejo vsi, ki so tako ali drugače vezani na varnost v cestnem prometu, ki tako kot povsod na svetu hitro narašča. Pri tem gre tako za kakovost cestnega omrežja kot za prometno-varnostno osveščenost oziroma kulturo vseh udeležencev v cestnem prometu in za kakovost vozil v cestnem prometu (tehnični pregledi pokažejo od 40 do 50 % pokvarjenih vozil). Na vseh teh področjih, ugotavlja poročilo, so bili doseženi nekateri rezultati, ki pa so še vedno daleč od željenih, kajti ceste še vedno terjajo prevelik človeški in materialni davek.

Svet si je po svojih programskih usmeritvah prizadeval za večjo prometno varnost in učinkovitejšo preven-

Odgovor Skupščine Republike Slovenije na zahteve Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije ter Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Že nekaj časa se naša sindikalna organizacija obrača na najvišje predstnike in organe oblasti z namenom, da bi vzpodbudila vse odgovorne k takim odločitvam, s katerimi bi lahko oživili gospodarstvo, ki umira na obroke. Tudi številni razgovori z vladnimi predstavniki so namenjeni iskanju takih rešitev, ki morada sedaj po kapljicah vendarle prihajajo.

Od Skupščine Republike Slovenije in njenega izvršnega sveta smo na naš panožni sindikat dobili dva odgovora, ki ju v celoti objavljamo.

Generalni sekretar Marko Herman je v imenu skupščine poslal naslednje sporočilo:

V zvezi z vašimi zahtevami, ki se nanašajo na izredno težak položaj delavcev v vaši dejavnosti, vam pošiljamo stališče Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije. Ob tem vas obveščamo, da so zbori republiške skupščine že realizirali del zahtev, ki se nanašajo na razbremenitev gospodarstva. Na zadnjih sejah 14.6.1990 so v ta namen sprejeli zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letu 1990 in o poročanju določenih obveznosti iz dohodka za skupne in splošne družbene potrebe za leto 1989 ter sprejeli nekatere ukrepe v zvezi z izvajanjem finančnih obveznosti Republike Slovenije do federacije.

Generalni sekretar Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije Aleš Čerin pa je poslal stališče do zahtev Republiškega odbora sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije:

S položajem kovinske in elektroindustrije smo seznanjeni in smo s podjetji in stalnih stikih. Vemo pa, da se težave nabirajo že vrsto let.

Republiški odbor sindikata kovinske in elektroindustrije je že na prejšnji sestavi Skupščine Slovenije in Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije naslovil svoje zahteve (marec, april). Dne 22. maja 1990 in 30. maja 1990 smo prejeli ponovna opozorila, sklepe in zahteve z rokom za stališča.

Dajemo odgovor:
- Nekateri zahteve so za naše pogoje še neizvršljive - evropska stopnja davščin;

tivo in vzgojno delovanje med občani, še zlasti med najmlajšimi. V teh prizadevanjih, navajajo, so jim veliko pomagali delavci milice, Sekretariat za notranje zadeve občine, Avto moto društva, Zveza šoferjev in avtomehaničkov, Zavarovalna skupnost Triglav, komunalna skupnost, delovna organizacija Kovinar, Integral - Potniški promet, delavnice in turizem Jesenice, vse šole v občini in še zlasti mentorji za prometno vzgojo.

V lanskem letu je bilo na območju občine 74 hudih prometnih nezgod (1988 - 76), ki so zahtevale sedem življenj (1988 - 11), 51 hudo poškodovanih (1988 - 41) in 64 lažje poškodovanih (1988 - 61). V teh nezgodah je bilo udeleženih 26 otrok, enako število kot leto poprej; trije so umrli (leto prej dva), 23 pa je bilo telesno poškodovanih.

Poročilo navaja tudi prizadevanja Sveta in drugih subjektov v akciji -10 %, ki zaradi slabega samozagotitve obnašanja udeležencev v cestnem prometu še ne dajejo željenih rezultatov (zaščitne čelade, varnostni pas, prehod za pešce itd.). Žal, navaja poročilo, so mnogi napor izničeni s slabim zgledom in nepravilno vzgojo staršev. »Tako kazen doleti otroka (smrt, poškodba), staršem pa ostaja le greh.«

Tudi v letu 1989 so največ nesreč povzročili vozniki avtomobilov, katerim sledijo vozniki koles z motorjem, za tem kolesarji, pešci in motoristi. Kljub povečanemu številu preventivnih in represivnih ukrepov v letu 1989

nju likvidnostne situacije in blokad računov podjetij;

- Iz stališča Republiškega odbora sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije je razvidno, da so vzroki težke situacije tudi kadrovskega značaja: neodgovorno vodenje, počasna realizacija programov prestrukturiranja, slaba informiranost delavcev o stanju podjetij. Vse to je opozorilo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije, da pobliže spozna posamezne primere. Ni dvoma, da mora biti odgovornost vodilnih delavcev še večja in konkretizirana;

- Ugotavljamo, da je bilo odločno premalo storjenega pri uveljavljanju zakona o podjetjih. Mnogi so šele na začetku.

Odgovora nas žal ne moreta zadovoljiti, zato se je naš panožni sindikat odločil, da bomo naša prizadevanja za končno razrešitev odprtih vprašanj nadaljevali.

Na zahtevo delavcev, zaposlenih v kovinsko predelovalni industriji, bo izvršni odbor tega sindikata organiziral tudi razgovor z najodgovornejšimi vladnimi predstavniki. Če tudi to sodelovanje ne bo dalo primernih rešitev, bo sindikat ukrepal skladno z zahtevami članstva.

Program ukrepov za izboljšanje poslovnih rezultatov in dolgoročno sanacijo Železarne Jesenice

Na izredni seji je 15. junija delavski svet zadolžil poslovodni odbor Železarne, da mora v sedmih dneh pripraviti program s konkretnimi kratkoročnimi ukrepi za izboljšanje poslovnih rezultatov v naslednjih treh mesecih. Poslovodni odbor je tako v petek, 22. junija, predstavil program razširjenemu kolegiju Železarne in šestdesetim delavskim zaupnikom in predstavnikom sindikata, poslan pa je bil tudi delegatom delavskega sveta. Sedma seja delavskega sveta je sklicana za četrtek, 28. junija, ob 6.15, program sanacije pa objavljamo tudi v Železarnju (na straneh 2-5), da bi se z njim lahko seznanili vsi delavci Železarne.

(Nadaljevanje 5. stran)

Jesenice (foto: M. Kolenik)

Predlog reorganizacije ETE Tehnične dejavnosti

Predlog je pripravljen na zahtevo predsednika Poslovnega odbora in direktorja ETE Okrogli program.

V ETE Tehnične dejavnosti je trenutno zaposlenih v vodstvu ETE TD, računovodstvu, tehničnih službah, nadzoru nad Vatrostalno in drugimi zunanjimi izvajalci, skladišču RD in OS, centralnemu skladišču orodja, skladišču vložnih materialov in razrezu in TIDNU skupaj 66 delavcev.

V Vzdrževalnih obratih, Strojnih delavnicah, Energetskih obratih in Transportnih obratih pa je zaposlenih 1.640 delavcev.

Tako je v ETE Tehnične dejavnosti skupaj zaposlenih 1.706 delavcev.

Načrt za leto 1990 je 1.490 delavcev. V obdobju po izgradnji Jeklarne 2 smo stalež znižali za 296 delavcev, v letu 1989 pa smo prekinili pogodbe z zunanjimi izvajalci, ki so imeli povprečno dnevno v Železarni 280 delavcev.

Glavne aktivnosti, ki smo jih vodili v zadnjem času, so bile predvsem:

- Urediti sistem naročanja, skladiščenja in evidence RD z izdelavo novega sistema sestavnice (delo zaključeno v JE-2, HVB, v zaključni fazi VBS, Valjarna žice in profilov).

- Vzpostavitev informacijskega sistema, ki bi omogočal dnevno spremljanje stroškov s postavitvijo odgovornih oseb za posamezno vrsto stroškov (v zaključni fazi).

- Uporaba organizacijske oblike, ki omogoča občasno koncentracijo kadra pri reševanju strokovnih problemov in izvajanju večjih popravil.

- Začetek del na projektu UNIDO za usposobitev sodobnega projekta vzdrževanja v črni metalurgiji, ki bi bil računalniško podprt.

- Aktivnosti v zvezi s povečevanjem zunanje realizacije.

- Avtomatizacija in racionalizacija energetike in notranjega transporta.

Kriteriji za reorganizacijo:

1. Iz posameznih dejavnosti ETE Tehnične dejavnosti se izločijo storitve, ki so direktno vezane na proizvodnjo, in se priključijo proizvodnim obratom.

2. Na področju energetike in transporta se izloči tisti del, ki je vezan direktno na metalurgijo, ostalo se organizira kot proizvodnja, oziroma storitvena dejavnost.

3. Ker centralizirano vzdrževanje ni več, se skladišča RD, orodja in vložnih materialov, prenesejo v Komercialo.

4. Oddelki, ki so že sedaj delali za posamezne obrate, se prenesejo v celoti. V kolikor posamezna obratovodstva menijo, da je število delavcev preveliko, se odvečni delavci obravnavajo kot tehnološki presežek.

5. Prenos se izvede v obstoječi organizacijski obliki, v nadaljevanju pa postavijo obrati organizacijo po lastni presoji.

6. Prenos bo izveden s 1.7.1990 z vsemi pristojnostmi in odgovornostmi. Predlog sprememb obračunskega sistema pa se pripravi do 1.1.1991.

Predlog delitve dela:

Vodstvo ETE TD

- materialno gospodarjenje se v celoti prenese v Komercialo,
- predlagamo, da zaradi racionalnosti ostanejo v prehodnem obdobju še naslednje službe v vodstvu ETE TD:

- vodstvo, računovodstvo, tehnične službe (zaradi poti in obračuna delovnega naloga), strokovni nadzor nad gradbenimi firmami, strokovni delavec za Vatrostalno, koordinacija za načrtovanje remontov večjih popravil in izvajalcev, interni inšpektorat za žerjave, strokovni delavec za tribologijo, kadrovik, varnostni inženir in TIDN.

Vzdrževalni obrati:

TPV se prenesejo v celoti v obrate, kjer so do sedaj izvajali naloge;

Iz RTA se telefonska centrala in posredovanje telefonskih pogovorov vključijo v Splošni sektor;

Žerjavni oddelek prenese dežurne žerjavne ključavničarje v proizvodne obrate in se vključijo v redno vzdrževalno skupino;

Gradbeno vzdrževanje prerazporedi v proizvodnjo delavce, ki so ozko specializirani;

Instalacijski oddelek prerazporedi del instalaterjev v obrate za izvajanje tekočih instalaterskih del, ostali so v centralni delavnici

V ETE Tehnične dejavnosti tako ostanejo obrati, ki delajo izključno na naročilo z naslednjim poslovnim predmetom:

1. RTA - izvajanje nalog s področja regulacije in avtomatizacije v proizvodnji, vzdrževanje klima naprav in tehtnic.

2. ERD - izdelava in montaža električne opreme in popravilo električnih strojev.

3. SGD - izvajanje remontov na žerjavih, izvajanje instalaterskih, tesarskih in kleparskih storitev.

Strojne delavnice Strugarna valjev

Dela izključno obdelavo valjev in valjčnic in valjčnega pribora. Glede na obseg dela se v celoti vključijo v Ploščati program;

v proizvodne obrate se prenese tudi del delavcev montaže, ki delajo na standardnih delih;

v Strojnih delavnicah ostane izdelava, popravilo RD in konstrukcij.

Energetika

Pri Energetiki bo šlo za delitev dejavnosti na tisto, ki je direktno vezana na metalurgijo, in na proizvodni del.

Centralizirano, vezan na metalurgijo, bi ostal tisti del, ki predstavlja distribucijo električne energije na delovni napetosti, vodno gospodarstvo in distribucijo toplotne energije, goriv in tehničnih plinov;

Posebno organizacijsko obliko dobi prevzem in razdelitev električne energije in tehnoloških goriv, proizvodnja električne energije, toplote in tehničnih plinov.

Transportni obrati

Centralno vezan na metalurgijo ostane železniški transport ter lokomotivska in vozovna delavnica;

posebej bi bil organiziran cestni transport in vzdrževanje transportnih sredstev;

vozniki osebnih vozil bi organizacijsko spadali pod Splošni sektor; tehtnice in skladišče goriv bi se vključili v Komercialo.

Pregled razporeditev delavcev po organizacijskih spremembah:

1. Razporeditev v proizvodne obrate in sektorje:

ETE Talilnice	183
ETE Ploščati program	233
ETE Okrogli program	142
Komerciala	47
Splošni sektor	16
Skupno:	621 delavcev

2. Razporeditev v ETE Tehnične dejavnosti; oddelki, ki ostanejo centralizirani in so vezani direktno na metalurgijo:

Energetika	39
Železniški transport	116
Skupno:	155 delavcev

3. Oddelki, ki delajo izključno na naročilo za ŽJ in druge:

RTA	105
El. delavnica	72
SGD	100
Delavnica za RD in konstr.	272
Proizvodnja v energ.	140
Cestno-transp. storitve	73
Skupno:	772 delavcev

Vse znanje s področja vzdrževanja metalurških naprav je skoncentrirano v proizvodnih obratih (razen delno RTA), zato s prerazporeditvijo delavcev direktorji proizvodnih ETE v celoti prevzemajo odgovornost za stroške vzdrževanja in stanje delovnih naprav.

V ETE Tehnične dejavnosti ostajajo storitvene dejavnosti in znanje vezano na poslovni predmet posameznih oddelkov.

Delovne sobote v juliju in avgustu

Pri normalnem poslovanju bi morali v mesecu JULIJU delati eno soboto, in sicer smo jo načrtovali za 28.7.

Zaradi težav v poslovanju pa v soboto delajo samo tam, kjer obstajajo potrebe zaradi proizvodnih zahtev.

Vsi ostali imamo redni dopust ali pa (če rednega dopusta ni več) prisilni dopust.

V mesecu AVGUSTU so vse sobote proste.

Zaključna ugotovitev:

1. Prenos bo izveden s 1.7.1990 z vsemi pristojnostmi in odgovornostmi. Predlog sprememb obračunskega sistema pa se pripravi do 1.1.1990.

2. S prevzemom vzdrževanja v ETE proizvodnje prevzamejo izstavljanje in podpisovanje naročil v vodstvu posamezne ETE. Naročila pa gredo po redni poti preko TS, kjer se izstavlja DN za izvajalce.

3. Osnovna sredstva bodo prenešana v II. polletju tako, da bi bile možne knjigovodske in finančne spremembe s 1.1.1991.

4. Poslovni odbor imenuje posebno delovno skupino, ki pripravi celotno spremembo obračunskega sistema in vse spremembe, ki so vezane na obračun stroškov in delovnega naloga tako, da bi bilo možno uvesti nov sistem s 1.1.1991.

Direktor
ETE Tehnične dejavnosti
Franc Brelj

Bralcem in dopisnikom Železarja

Obveščamo vas, da zaradi praznika in varčevanja prihodnje številke Železarja v četrtek, 5. julija, ne bo.

Uredništvo

Začela se je prodaja vozovnic

Delavce, ki bodo potovali z Integralovim avtobusom na oddih v Crikvenico in Biograd n/m, obveščamo, da se bo prodaja vozovnic začela 15. junija v Turistični agenciji Integrala na Plavžu (nasproti Spominskega parka).

Uradne ure za stranke v Turistični agenciji Integrala na Plavžu so:

- od 25. v mesecu do 5. v naslednjem mesecu od 7. - 14. ure,
- v ostalih dneh pa vozovnice lahko kupite od 14. - 18. ure v prometni pisarni Integrala (poleg Tehničnih pregledov).

Cena prevoza: Crikvenica 200,00 din, Biograd n/m 400,00.

Za otroke od 4. - 10. leta je cena polovična. Prevoznik nudi možnost obročnega odplačevanja, in sicer:

- pri nakupu vozovnic do 25. julija pa je možnost odplačila v dveh obrokih - prvi obrok ob nakupu vozovnice, drugi obrok pa bo odtegnjen od osebnega dohodka.

Odd. za org. prostega časa

Program ukrepov za izboljšanje poslovnih rezultatov

Prikaz realnih možnosti dolgoročnega programa ekonomske krepitve in nacionalno gospodarske upravičenosti delovanja in obstoja Železarne Jesenice

V zadnjih nekaj letih so vse pogostejše razprave in razmišljanja o možnostih in upravičenosti obstoja črne metalurgije v Republiki Sloveniji in posebej Železarne Jesenice. Predstavniki nekaterih gibanj pogosto javno razmišljajo o čim hitrejši ustavitvi črne metalurgije.

Sedanji slab ekonomski položaj železarn Jesenice in Štore gre v prid takim razmišljanjem. Zato smo se odločili, da poleg lastnih analiz stanja pridobimo tudi analizo svetovno priznane nevtralne institucije. Tako smo v letu 1989 pripravili analizo skupaj z ameriško svetovalno firmo Mc Kinsey za nivo slovenskih železarn, v letu 1990 pa razširili nalogo na celotno jugoslovansko črno metalurgijo v sodelovanju z British Steel Consultants, ki je pripravila in uspešno izvedla sanacijo angleškega jeklarstva. Tudi povezanost z Evropsko skupnostjo za jeklo nam omogoča strokovne analize stanja in možnosti sanacije ter vključevanja v svetovne tokove razvoja in trženja na področju črne metalurgije.

Osnovni namen te dejavnosti je odkriti prave vzroke zaostajanja in odstopanja od najuspešnejših proizvajalcev jekla ter začrtati poti in načine za spreminjanje in izboljšanje stanja.

Splošna gibanja oziroma nihanja v uspešnosti železarn poznajo povsod v svetu. Frekvenca nihanja med uspešnimi in slabimi leti je v različnih pogojih gospodarjenja sicer različna, vendar povsod prisotna. Vplivi na gospodarjenje so v različnih državah različni, zato tudi amplitude ne nastajajo sočasno. V razvitih zahodnih državah pa se bolje pokrivajo kot drugje, kar kaže na to, da so načini pristopov v tem delu sveta podobni med seboj in različni od pristopov v državah realnega socializma in v deželah v razvoju.

Neka značilnost pa je enaka za vse, to je stalno zapiranje škarij med vrednostjo izdelkov in proizvodnimi stroški. Je različna, od 2 do 4 % letno, vendar stalna in jo je treba upoštevati tudi v prihodnje. Osnove za tako stanje so v vse večjih ekoloških zahtevah in cenah naravnih dobrin in energije in tudi v kurenčnem boju med samimi izdelovalci jekla.

Čini in pristopi v razvojnih in socialnih konceptih so tudi več ali manj, in sicer:

- Proizvodnjo črne metalurgije v razvitem svetu obremenjujejo le s tistimi stroški, ki so neizogibni, in vselej vodijo selektivno kreditno politiko. Vsi naporji so tudi na državnem nivoju usmerjeni v čimmanjše obremenitve, da bi dosegli možnost konkurenčnega nastopa na cenovnem področju. Ta selektivnost se kaže v pogojih finansiranja dolgoročnega razvoja s kreditiranjem po najnižji možni obrestni meri ter ustreznim moratorijem pričetka odplačevanja anuitet. Države v veliki meri postajajo lastnice delnic z vlaganji v razvoj.

- Iščemo se načini za najnižje stroške osnovnih surovin z ustreznimi izbiro in oženjem proizvodnih programov in sprotnim uvajanjem najnovejših visoko produktivnih tehnologij.

- Poseben poudarek je dan najvišji možni produktivnosti. To dosegajo razen z uvajanjem tehnično-tehnoloških novosti tudi z vztrajnim izločanjem vseh dejavnosti, ki niso potrebne v osnovnem metalurškem procesu. Ob teh usmeritvah se srečajo z neizogibnim problemom nujnosti drugačnih organizacijskih pristopov in v prvi fazi s prezaoplenostjo. Za reševanje tega vprašanja so bistvenega pomena ustrezni pristopi na državnem nivoju (stimuliranje terciarnih dejavnosti) in na lokalnem nivoju (zagotavljanje ustreznih prostorskih in infrastrukturnih rešitev, ustreznega davčna in investicijska politika, ugodne možnosti izobraževanja ter zadolževanja itd.).

Analize so tudi v našem primeru pokazale zelo podobno sliko. Prevelik strošek v celotnem proizvodnem ciklusu izvira iz:

1. previsokih stroškov finansiranja, predvsem večjih investicijskih posegov, saj npr. v primeru gradnje Jeklarne 2 na Jesenicah stroški kapitala znašajo kar prek 17 % vseh proizvodnih stroškov, čeprav je bil delež lastnih in združenih sredstev večji od 50 %. Tega v primerljivih podjetjih pri sorodnih posegih ne poznajo. Ob ustreznem pristopu k vlaganju razvojnih sredstev bi ta procent hitro zmanjšali in dosegli večjo konkurenčnost;

2. prevelikih stroškov porabljenih surovin, energije in storitev. Osnove so že v pogojih nabave, kjer razdrobljeni nakupi na mnogih tržiščih ob zaplete-

nih plačilnih pogojih povišujejo nabavne cene za 3 - 4 %. Prevelike specifične porabe so posledica različnih faktorjev. Zelo pomemben je tehnološki zaostanek, kar dokazuje primerjava med moderno proizvodnjo v Jeklarni 2 in drugimi jugoslovanskimi proizvajalci. Sledi velika razdrobljenost naročil, saj so vlogi grosistov v bistvu prevzemali proizvajalci, in premajhna usposobljenost uporabnikov, da bi sami finansirali večje zaloge. Pomemben vpliv ima tudi stanje proizvodnih naprav: ker prihaja do pogostega prekinjanja proizvodnega ciklusa, se s tem poveča izmet.

Sprejeti in izvajani ukrepi potrjujejo to ugotovitev, saj se stanje povsod tam, kjer so ukrepi izvedeni, hitro popravlja. Prav gotovo je na tem področju največ operativnega dela, od manjših investicij, modernizacij, prijemov vzdrževanja, do selekcioniranja proizvodnega programa z opuščanjem tistih izdelkov, kjer na industrijski način ni možno doseči ustreznih učinkov. Tu so pomembne poteze pri opuščanju proizvodnje klasično vlitih jekel na račun kontiniteta, opuščanje večkratnega ogrevanja v procesu valjanja, zelo pomembna pa je tudi usposobitev vročih valjarn za boljše kvaliteto izdelkov in tem večji izkoristek surovega jekla.

Brezpogojna je modernizacija stekla in ustreznega rešitev valjanja debelih pločevin prek ogrinja bluming ali ustreznega storitvenega valjanja v eni od bližnjih železarn.

Zelo pomembni so dosežki v tehnološkem procesu izdelave jekel z minimalno porabo dragih legur.

Tudi varčevalni ukrepi pri porabi potrošnih materialov in skrb za vsak cm² in kg izdelka morajo bistveno prispevati k zmanjšanju stroškov.

Potrebna investicijska sredstva za doseganje tega cilja ne bi smela presegati sredstev, ki smo jih v preteklosti letno porabili samo za izvedbo letnih remontov.

Ta razmišljanja so zelo pomembna tudi v gledi razvoja, saj bo vsaka usmeritev v širjenje ali specializacijo morala upoštevati predvsem te zahteve.

3. Produktivnost na nivoju Železarne je glede na obseg prodanega jekla resnično za 50 % prenizka. Pri tem pa moramo upoštevati ugotovitev, da bo to povzročalo večji proizvodni strošek

še, ko bomo zahtevali višje poprečne osebne dohodke, kar pa je že prisotno. Tudi vzporedni stroški, skupna poraba in drugi, so ob velikem številu zaposlenih kljub nizkemu standardu previsoki.

Drugo dejstvo je, da v Železarni izvajamo mnoga dela, ki jih v sorodnih železarnah v Evropi nimajo. Na primer: izdelava rezervnih delov, interni cestni transport, komunalna energetika, storitve novogradenj, inženiringa, večji vzdrževalni posegi, gasilska služba, družbeni standard itd. Tudi v skupnih službah opravljamo dela, ki za sam proizvodni proces niso potrebna: od zbiranja in obdelave nikomur koristnih informacij, podvajanja del, do nalog, ki so sicer potrebne, pa jih izvajamo na staromodni in s tem neustrezen način.

Zelo pomemben pogoj za pozitivno poslovanje je tudi dosežena vrednost prodanega blaga. Fiksni stroški, med katere štejemo amortizacijo, osebne dohodke in ostale nematerialne stroške, so v Železarni Jesenice nenormalno visoki, če jih primerjamo z istimi pri razvitih železarnah. Posebej izstopa višina amortizacije v primerjavi z vrednostjo prodanih izdelkov.

Tak položaj zahteva povečevanje vrednosti prodaje kljub oženju tržnih možnosti. Povečanje vrednosti prodaje bomo morali doseči z ustrežno količino izdelkov, izbiro pravega proizvodnega in prodajnega programa ter oblikovanjem cen.

Količine letne prodaje bi ob sedanjem proizvodnem programu ne smele pasti pod 360.000 t. Pri tem je zelo pomembno, da izdelamo večvredne srednje in visoko legirane ter termično in površinsko obdelane izdelke vsaj v načrtovanem deležu. Ta naloga bo verjetno najtežja, saj se prepletajo zahteve proizvodnje, nabave, trženja itd.

Ugotavljamo, da se tržne možnosti ožijo zaradi zmanjšanja proizvodnje kovinsko predelovalne industrije, sproščenih in olajšanih uvoznih možnosti, plačilnih in kreditnih pogojev itd. Na vseh teh področjih bomo iskali ustrezne intervencije države, vendar v prvi vrsti povečati lastne aktivnosti na naslednjih področjih:

- večja prisotnost na trgu,
- odpremljanje izdelkov v točno določenih rokih in kvaliteti,

- iskanje možnosti finansiranja za log ali konsignacije,
- uvedba politike rabatov in drugih količinskih ugodnosti,
- opuščanje nerentabilnih izdelkov na račun uspešnosti,
- proizvodni program ločiti na nosilni osnovni program in dopolnilni program,
- organiziranje lastne trgovine,
- povečati prodajo storitev,
- druge aktivnosti na komercialnem področju.

Vse načrtovane aktivnosti bodo v svojem učinku manjše, če bomo zatajili v proizvodnji. Komerciala pogosto ni začela vseh aktivnosti za pridobivanje dodatnih naročil iz strahu, da teh naročil ne bi izpolnili.

Pogoji poslovanja, predvsem v črni metalurgiji, so se od tretjega četrtega lanskega leta tudi, oziroma predvsem zaradi ukrepov in odločitev na državnem nivoju (cene, plačilna nedisciplina, tečaji, obrestne mere, intervencije itd.) do skrajnosti zaostri. Posledica je negativno tekoče poslovanje, katastrofalna likvidnost in praktično nezmožnost nadaljnjega poslovanja. Srečujemo se s skoraj neprekinjeno blokado žiro računa, kar dodatno otežuje poslovanje in preti s proceduro stečajnega postopka.

Konec meseca maja smo sicer uspešno prekinili blokado žiro računa, vendar predvsem na račun odloga plačil. To v bistvu pomeni, da smo samo pridobili nekaj časa za ukrepanje, celotna teža problema pa ostaja.

O nastalem položaju obveščamo organe republiške vlade in zahtevamo ustrezne posege predvsem za:

- omogočanje pridobitve svežega kapitala,
- ustrezno zaščito plasmaja naših izdelkov,
- vključevanje države in bank v upravljanje železarn Jesenice in Štore,
- spremembe ekonomske politike za oživetev gospodarske aktivnosti.

Republiška vlada se načelno strinja z našimi zahtevki in ugotavlja, da je tudi črna metalurgija ena od panog, ki so smotne v razvoju Republike Slovenije. Pri tem pa nedvoumno zahteva, da dosežemo ustrezno preobrazbo v letošnjem in prihodnjem letu.

Danes seje vseh treh zborov skupščine občine

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni bilo potrebnih učinkov, saj so bile kazni povsem razvrednotene in kljub desetkratnemu povečanju niso pomenele ničesar. Ob koncu svojega poročila Svet ponovno opozarja na nekatere nujnejše probleme, kot so:

- semaforizacija križišča pri Čufarju na Plavžu
- podvoz oziroma nadhod pri glavnem vходу v Železarno
- semaforizacija križišča pri domu poklicne gasilske in reševalne službe

neurejeno odtekanje meteoritnih voda ob deževju na posameznih odsekih skozi mesto in na mostu magistralne ceste na Koroški Beli (pred semaforiziranim križiščem).

Poročilo o dejavnosti turističnih društev, višini in porabi turistične takse v letu 1989 in programih dejavnosti v letu 1990 predlaga delegatom Izvršni svet. Pet turističnih društev v občini se je že po ustaljenem programu v preteklem letu v splošnem ukvarjalo z ureditvijo krajev, s pripravo in organizacijo prireditvev ter propagando in reklamom. Izvršni svet ugotavlja, da je bila v lanskem letu turistična taksa uporabljena v skladu z odlokom o porabi turistične takse in da je bilo v večini poslovanja turističnih društev uspešno, razen na Jesenicah in v Žirovnici, kjer so bili manj delovni. Velika razlika nastaja med delovanjem Turističnega društva Kranjska Gora in ostalimi društvi, kar pa je pogojeno tudi z znatno večjimi finančnimi sredstvi.

Programi dejavnosti turističnih društev za leto 1990 so izdelani v okviru finančnih možnosti posameznih društev in se v glavnem nanašajo na nadaljevanje del iz preteklih let. Poleg lastnih ustvarjenih sredstev v letu 1990 načrtujejo, da bodo društva iz naslova turistične takse skupaj prejela 4.971.206 dinarjev, od tega 3.692.948 din redne turistične takse in 1.278.258 din od posebne turistične takse.

Razglasitev Aljažvega stolpa na vrhu Triglava za kulturni in zgodovinski spomenik: Po razglasitvi enajstih arheoloških, 123 zgodovinskih in 35 umetnostnih spomenikov v občini leta 1986, je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj, ki je pripravil strokovne podlage, ugotovil, da je bil izpuščen Aljažev stolp na vrhu Triglava, ki predstavlja naravni in narodni simbol. Zavod je letos zato dodatno predlagal, da se Aljažev stolp, zgrajen leta 1895, razglasi za kulturni in zgodovinski spomenik, za katerega velja varstveni režim I. stopnje.

Predlog pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev solidarnosti stanovanj in kreditov iz sredstev solidarnosti v občini, s katerim se določajo pogoji in merila za določitev prednostnega vrstnega reda za pridobitev stanovanjske pravice na stanovanjih, zgrajenih, prenovljenih ali kupljenih iz sredstev solidarnosti, kakor tudi stanovanjih, s katerimi razpolaga družbenopolitična skupnost oziroma občina.

Osnutek odloka o ureditvi odvajanja odpadnih in padavinskih voda ter čiščenju greznic na območju občine, ki se bo prek zborov Skupščine občine posredoval v enomesečno javno razpravo. Zaradi različnih sistemov odvajanja odpadnih in padavinskih voda ima odlok namen, da bi bile vse škodljive snovi, vezane na odpadne in meteorne vode ter greznice, speljane na čistilno napravo, odkoder naj bi šle prečiščene vode odtekale v vodotok.

V obravnavo in sprejem bo delegatom predložen tudi predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah, ki se nanašajo na turistične takse.

Predlog porabe obvezne proračunske rezerve. Ker so ob kritični gospodarski situaciji v občini prispevki iz dobička na osnovi davčne osnove za pospeševanje proizvodnje hrane, intervencije v preskrbi in blagovne rezerve skoraj popolnoma usahnili in so naloge na teh področjih take, da bi njihova

opustitev povzročila nevarnost ekološke nesreče in manjšega staleža živine ali nevarnost širjenja živalskih boleznih, je Izvršni svet sklenil, da je potrebno začeti dela zaključiti in zato predlaga delegatom sklep, da se za nadaljevanje začetih agrooperacij in preprečevanje mastitisa porabijo sredstva rezervnega sklada proračuna.

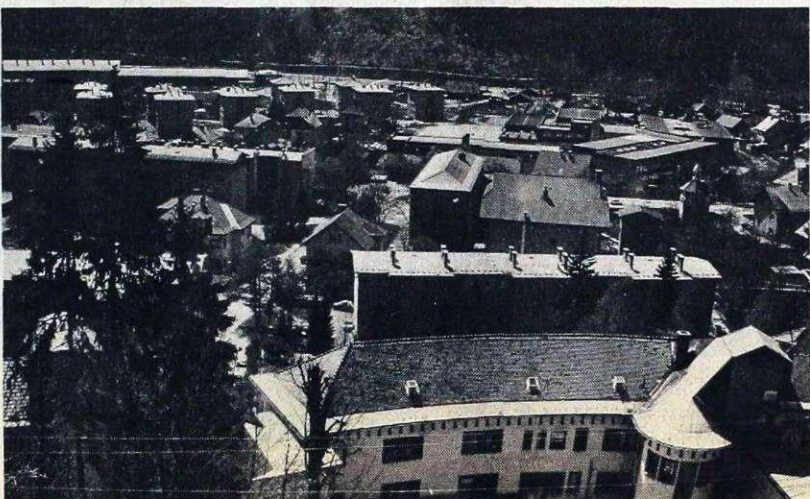
Predlog odloka o spremembah odloka o zagotavljanju sredstev za skupne in družbene potrebe v občini bo delegatom posredovan pred sejo zborov.

Sindikalna akcijska prodaja

Gozdarsko kmetijska za druga Srednja vas v Bohinju nam je ponovno ponudila sir ementaler po ceni 58 din/kg in skuto - sladko pakirano po 1/2 kg po ceni 28 din.

Ker je veliko zanimanje za nakup sira in skute, smo se dogovorili, da bo prodaja sira in skute v petek, 29. junija, od 9. do 18. ure v prodajnem prostoru pri Jeleni.

Sindikat Železarne

Plavž (foto: Mira Kolenik)

dolgoročno sanacijo Železarne Jesenice

1.1. V okviru materialne bilance je v II. polletju za 154.200 ton prodaje potrebno izdelati 192.300 ton jekla, pri čemer je:

	Skupna količina	KL	%KL
Jeklarna 1	64.300	34.100	53 %
Jeklarna 2	128.000	128.000	100 %

Z izboljšanjem dela Jeklarne 2 je možna proizvodnja 144.000 ton slabov (24.000 t/mesec) in ob tem:

	Skupna količina	KL	%KL
Jeklarna 1	45.900	34.100	74 %
Jeklarna 2	144.000	144.000	100 %
Skupaj	189.900	178.100	93 %

1.2. Izplen v Valjarni bluming štekel in sigurnost obratovanja v povezavi s porabo toplotne energije za ogrevanje vložka.

Najbolj kritična sta izplen in kvaliteta TVT; povečanje deleža KL slabov omogoča:

- zmanjšanje rizikov valjanja in predelave B-8 v TVT ter stroškov dvakratnega ogrevanja in čiščenja,
- obratovanje izključno samo ene globinske peči,
- znižanje porabe toplotne energije v potisni peči (programiranje ogrevanja, toplo zakladanje slabov v količini min. 60 %),
- znižanje izmeta in povečanje izpleta.

1.3. Ukrepi na področju električne energije

Izdelani so ukrepi v ETE Talilnice za zmanjšanje specifične porabe energije. Za nivo Železarne Jesenice je v tem okviru potrebno:

- 1.3.1. racionalnejši nivo potrebne moči za napajanje; možno je zniževanje od sedanjih 70 MW na minimalno 65 MW ob dodatnih ukrepih, ki so v izvajanju;
- določen je vrstni red odklopov obeh jeklarn (v izvajanju)
- uvesti možnost ponovnega vklopa pred iztekom 15 minutne periode do limita (v izvajanju);
- vklučiti v sistem ukrepanja ostale pogonske toplotne agregate - porabnike el. energije v PIC - potrebna je programska dopolnitev in postavitev informacijskega sistema (v pripravi);
- aktivirati računalniško vodenje HE Javornik in HE Zasip na polno moč v konici. Potrebna je programska dopolnitev in za HE Zasip prigraditev avtomatike.

Prihranki so naslednji:

- nižji prispevki na moč
- ocenjena boljša izkoriščenost energije.

1.3.2. Delež porabe električne energije je najvišji v jeklarni. Poleg ostalih ukrepov je nujno takoj izvesti ukrepe na področju priprave jeklenega odpadka, kar omogoča znižanje specifične porabe za 30 kWh/t. Program in ostale zadolžitve so izdelane.

Pri količini 189.900 ton je torej prihranek 30 kWh/t skupno 5.697.000 kWh ali skupno pri srednji ceni 0,10 DEM/kWh 569.700 DEM.

1.4. Predvidena materialna bilanca je izdelana na 158.100 ton prodaje. Ob predvideni proizvodnji v jeklarni je potrebna nabava v podani mesečni dinamiki:

16.500 ton TVT in 400 ton TVZ
Količina je znižana za 1.500 ton TVT in 1.600 ton TVZ.

1.5. Izkoristek ferolegur je odvisen od doseganja minimalnih končnih analitičnih mej, racionalnosti tehnologije in od uspešnosti segregiranja - vračanja jeklenega odpadka v proizvodni proces. Naloge in zadolžitve so izdelane.

Dana je ocena možnih prihrankov na račun segregacije jeklenega odpadka (brez upoštevanja rezerv v analitičnih mejah in racionalizacije tehnologije).

1.6. Operativno ukrepanje za reševanje vprašanj optimizacije procesa proizvodnje glede na možne spremembe programa, pripravljenega za leto 1990, bo potekalo na relaciji poslovodni odbor - podpredsednik za proces - direktorji ETE.

2. Krmiljenje proizvodnje

Proizvodnja poteka v celotni proizvodni verigi za znanega končnega kupca (edina izjema so elektrode, ki se mačrtujejo na stanje v skladišču glede na odzvem). Glede na stanje naročil (kratki dobavni roki, razdrobljenost asortimana) in finančne obremenitve z zalogi bomo zagotovili:

- skrajšanje prehodnih časov (minimiziranje zalog),
- dobavne roke v okviru programskega meseca.

Za posamezna področja se uporabljajo izdelani projekti krmiljenja proizvodnje in računalniški informacijski sistemi.

3. Izračun direktnih stroškov je potrebno v celoti uporabljati pri spremljanju porab materiala in energije.

PODROČJE KVALITETE IN RAZVOJA:

Izdelava vzorčnih sarž, pomembnejše spremembe tehnologije in sprejem naročil za izdelke iz jekla, ki niso v standardnem proizvodnem programu, se lahko realizirajo le na osnovi sklepa kolegijskega v okviru razvoja podjetja.

Sklepi operativne konference kvalitete, ki se nanašajo na večje interne in eksterne reklamacije ter druge izredne tehnološko-kvalitetne dogodke, bodo poleg vzroka in povzročitelja napak vsebovali tudi oceno stroškov materiala in predelave. S temi stroški bo obremenjen obrat, kjer je napaka nastala. Oceno stroškov izdela SRR na osnovi podatkov STK.

V primeru interne reklamacije, ko izdelek ne doseže pričakovane prodajne vrednosti, se za razliko (zmanjšano za neproizvodne stroške v naslednjih fazah) obremenijo obratovodstvo obrata, ki je reklamacijo povzročilo.

Prisotnost na konferencah kvalitete je obvezna. Prisotni morajo biti stalni člani oziroma njihovi namestniki.

Odgovorni za zagotavljanje prisotnosti so obratovodje oziroma direktorji sektorjev.

V mesecu juliju bo pričela veljati osnovna verzija poslovnika o zagotavljanju kvalitete, ki jo bodo pripravili SRR, STK in SGŠI. To verzijo bomo sproti dopolnjevali na osnovi novih teoretskih znanj in praktičnih izkušenj do končne oblike, ki mora biti izdelana do 31.12.1990 v skladu z odločbo o imenovanju nadzornega teama in projektne skupine za izdelavo poslovnika.

Obvestilo

V Železarni Jesenice imamo še nekaj prostih zmogljivosti za letovanje v Biogradu n/m, in sicer v terminih:

- Od 11. 7. - 21. 7.
- 10. 8. - 20. 8.
- 20. 8. - 30. 8.
- 30. 8. - 9. 9.

Vabimo vas, da se odločite za letovanje v našem kampu. Informacije dobite po telefonu 32-11 pri organizatorki za oddihe, prevoze in izlete.

Odd. za organizacijo prostega časa

Kdo pomaga potapljati Železarno Jesenice (Na rob nekemu odiranju)

Železarji v zadnjih mesecih vse bolj zaskrbljeno spremljamo težak gospodarski položaj, v katerem se nahaja naše podjetje. Živimo pod stalnim pritiskom sporočil o možni ustavitvi dela, prisilnem dopustu ali celo stečaju. Na drugi strani je imperativ povečanje proizvodnje in zmanjšanje stroškov.

V tako kritični situaciji je razumljivo, da človeka spravi v sveti besedstvo, da gre velik del težav tudi na račun nenormalno visokih davkov, ki jih je od svojega dohodka dolžna plačevati Železarna. Poleg tega pa nam visoke vsote za svoje usluge zaračunavajo še razne birokratske institucije, na primer špedicije. Oglejmo si primer.

V okviru sodelovanja nam je ameriška firma Helmsold poslala v preiskavo 12 vzorcev tračnih nožev. Pisemska pošiljka je tehtala le slabega pol kilograma in je bila označena kot »vzorec brez vrednosti«. Poslana je bila z najhitrejšo zračno pošto, ker so rezultate preiskav želeli v nekaj dneh. Procedura s pošiljko pa se je na špediciji in carini zavlekla skoraj tri tedne in na vzorec brez vrednosti so obesili celo kopico stroškov. Oglejmo si, koliko in kaj je morala plačati Železarna:

Račun Feršpoda Brnik:

1. aviza	5,80
2. taksa	3,50
3. ppt	7,00
4. carinsko prenapotjenje	87,00
5. distribucija	20,00
6. skladišni stroški	131,00
7. stalna pristojbina	4,00
8. carinske davjate	14,00
9. 2 % odpravnina	5,50
Račun Feršpoda Jesenice:	
10. rač.žel.car. skladišče	69,40
11. rač. Prevoznik Gorenjske	106,00
12. skladiščnina	40,00

13. koleki	1,00
14. fotokopije	9,00
15. telefon in tiskovine	10,00
16. 5 % davek za JLA	2,70
17. špeditersko posredovanje	20,00
18. carinsko posredovanje	35,00
19. 2 % na izdano gotovino	4,30
skupno	575,20 din

Podoben primer »brezplačnega vzorca« laka firme Stollack iz Avstrije je Železarno stal 507,10 din, brusilnega papirja firme Hermes z Dunaja 398,90 din in še bi lahko naštevali. Takih primerov je od 30 do 40 letno. Podobno je, kadar tuji dobavitelj naknadno pošlje manjkajoči del opreme ali rezervni del iz sklopa, ki je že bil ocarinjen.

Neprimerno večji del pogače si špediterji odrežejo od stvari, ki so vredne več in podležejo carini - znesek gre tu v odstotkih vrednosti ocenjenega predmeta.

V času, ko gre za obstoj Železarne in preživetje njenih delavcev, je potrebno pokazati tudi na druge vzroke, ki so Železarno (poleg lastnih napak) pripeljali v tako težak položaj. Eden od njih je prav gotovo razbohoteni administrativno-birokratski aparat, ki se na račun gospodarstva ne le hrani, ampak tudi dobro živi.

Če vzporedno s prestrukturiranjem gospodarstva ne bo tudi sprememb v tem aparatu, bo prihodnost še naprej samo meglena...

Primož Kosmač, SRR

Delo raziskovalcev SRR bo v tretjem četrtletju 1990 usmerjeno predvsem v pomoč pri reševanju tehnološke problematike v proizvodnji posameznih programov ter po potrebi tudi kot pomoč pri aktivnostih komercialne za povečanje prodaje. Nujne raziskave morajo teči nemoteno, ostale pa se lahko realizirajo s časovnim zamikom, ki bo pogojen z večjo angažiranostjo raziskovalcev na proizvodnem in komercialnem področju.

Za dvig produktivnosti, kvalitete ter zniževanje stroškov je treba v večji meri zagotoviti oskrbo s polizdelki z nabavnega tržišča povsod tam, kjer domača tehnologija in opremljenost ne zagotavlja proizvodnje takih polizdelkov, ki omogočajo optimalno predelavo v končne izdelke.

Izdelan je predlog ukrepov za zmanjšanje stroškov proizvodnje po obratih, ki je dostavljen v uporabo vsem obratovodstvom.

Ukrepi v primeru neizvajanja sprejetih aktivnosti:

Direktorji in obratovodje, ki ne bodo pripravili konkretnih programov zmanjšanja stroškov in povečanja produktivnosti v 10 dneh od sprejema sklepa, bodo zamenjani.

Nedoseganje načrtovanih ciljev v obratih, ETE in sektorjih bo vplivalo na nagrajevanje obratovodij, direktorjev in PO.

Odstopanje do 10 % v enem mesecu vpliva na zmanjšanje ali ukinitvev stimulacije za strokovnost.

Odstopanje za 10 do 15 % v enem mesecu vpliva na zmanjšanje ostalih stimulacij do 100 %.

Odstopanje v treh zaporednih mesecih za več kot 10 % je osnova za zamenjavo obratovodja, direktorja ali PO.

Odstopanje za več kot 10 % v zaporednih šestih mesecih sproži postopek ukinitve proizvodnje v tistem delu, kjer ob vseh ukrepih ni doseženo pozitivno poslovanje.

Vsaka sprememba programa proizvodnje in prodaje je mogoča samo po dogovoru obratovodje in komercialne s potrditvijo plana procesa. Neizvajanju tega določila sledi zamenjava obratovodje.

Aktivnosti izven Železarne Jesenice:

Realizirani ukrepi znotraj Železarne Jesenice niso zadostni za tekoče pozitivno poslovanje in razvoj. Zato bo PO

vztrajal pri aktivnostih izven Železarne Jesenice, in sicer:

a. Potrebne so spremembe v ekonomski politiki, ki bodo oživele splošno gospodarsko aktivnost. Poleg tega naj bi država črno metalurgijo tudi neposredno podprla, in sicer predvsem na dveh področjih:

- pri cenah, kjer naj bi uveljavila podobne mehanizme (tudi glede zaščite pred uvozno konkurenco), kot jih uporabljajo v Zahodni Evropi,
- pri financiranju naj bi država metalurgiji nadomestila vsaj del sredstev, ki jih je ta v zadnjem času izgubila zaradi njene politike,

b. Republika naj bi storila predvsem naslednje:

- dovolj nedvoumno naj bi se opredelila o tem, kako bo razvojno obravnavala črno metalurgijo,
- kot eden pomembnih delničarjev naj bi aktivno sodelovala pri njihovem ustvarjanju,
- aktivno naj bi se zavzela za uresničitev ukrepov iz točke a,
- finančno naj bi železarne podprla z delnimi odpisi oziroma odlogi plačila fiskalnih obveznosti,

c. Banke naj bi železarne aktivno podprle, s čimer je mišljeno predvsem naslednje:

- 30 % svojih dolgoročnih dinarskih naložb v železarne naj bi banke spreminile v kapital in se na tej podlagi vključile v njihovo soupravljanje,
- preostale dolgoročne kredite naj bi se reprogramirale, tako da železarne vsaj letos in prihodnje leto ne bodo obremenjene z odplačevanjem anuitet,
- železarnam je treba znižati obrestne mere pri kreditih, kjer so te sedaj nenormalno visoke,
- železarne je treba oskrbeti z dodatnimi kratkoročnimi sredstvi (z dinarskimi krediti, omogočiti pa jim je treba tudi dodatno zadolževanje v tujini), da bodo lahko rešile vsaj najbolj pereče likvidnostne probleme.

Gornjo podporo se bo lahko zagotovilo le ob zelo aktivnem sodelovanju ljubljanske banke, d.d., ki naj bi tudi sicer koordinirala aktivnosti bank, povezane s sanacijo železarne.

V te aktivnosti bomo vključevali organe in delavce Železarne Jesenice, poslovnega sistema SŽ, IS Sob Jesenice, IS Republike Slovenije in skupščinske organe občine Jesenice in Republike Slovenije.

PREDSEDNIK POSLOVODNEGA ODBORA
BORIS BREGANT, DIPL. ING.

V salonu Dolik razstava Slovenski železarji za čisto okolje

Prihodnji petek, 6. julija, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice s krajšim kulturnim programom odprli razstavo z naslovom Slovenski železarji za čisto okolje, ki so jo pripravili pri Slovenskih železnah. Vodja oddelka tehničnega, ekološkega in zdravstvenega varstva kadrovskega sektorja Železarne Jesenice Zoran Krejč je o razstavi povedal naslednje:

»Republiški komite za varstvo okolja Republike Slovenije organizira vsako drugo leto v maju, to je v času ekoloških dni, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani mednarodno razstavo z naslovom Tehnika za okolje. V začetku so na razstavi sodelovale le delovne organizacije, strokovne institucije, zdravstvene in raziskovalne ustanove, ki so razvijale in izdelovale in tržišču ponujale čistilne sisteme in aparate ter instrumente za ugotavljanje oziroma merjenje stopenj različnih onesnaženosti. Pozneje pa so začele razstavljeni tudi delovne organizacije, ki s svojo tehnologijo onesnažujejo delovno in širše človekovo bivalno okolje, in sicer z vidika prizadevanj za zmanjšanje onesnaževanja.

Jeseniška železarna v okviru Slovenskih železnar na tej razstavi sodelujejo že od leta 1982. Namen našega sodelovanja na teh razstavah je bil predvsem ta, da v javnosti prikažemo naša neposredna prizadevanja za varstvo okolja in dosežene rezultate. To smo počeli tudi zato, ker je v slo-

venski javnosti dolga leta prevladovalo mnenje, da Železarna prekomerno onesnažuje okolje in premalo stori za izboljšanje stanja. Ker vemo, da Železarna že mnogo let načrtno z velikimi vlaganji rešuje tudi to problematiko in da smo dosegli že lepe uspehe, poskušamo na ta način to tudi javnosti predstaviti.

Letos smo na Gospodarskem razstavišču razstajali od 22. do 25. maja. Ker občani Jesenic, Raven in Štor nimajo možnosti za ogled razstave v Ljubljani, smo se odločili, da del razstave - stanje in dosežke železnar - predstavimo tudi v železarskih mestih.

Razstava vsebuje in prikazuje predvsem naslednje:

- fotografske primerjave med staro in novo tehnologijo in panorame železnar in železarskih mest,
 - gibanje porab različnih vrst energije v Sloveniji in v železnah in njihov vpliv na onesnaženje oziroma varstvo zraka,
 - emisija žveplovega dioksida v Sloveniji in železnah in primerjava onesnaženosti mest s to emisijo,
 - diagrami emisij prahu v železarskih mestih in predstavitev odpravnih sistemov v železnah,
 - predstavitev raziskovalne naloge Vpliv modernizacije jeseniške jeklarne na ekološke razmere v jeseniški dolini, ki jo izvaja Metalurški inštitut.
- Razstava bo v razstavnem salonu Dolik na ogled od vključno 18. julija. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Razstava fotografij treh dežel

Zveza kulturnih organizacij Jesenice in foto klub Andrej Prešern pripravljata v sodelovanju z Galerijo Kosova graščina na Jesenicah 18. mednarodni natečaj treh dežel za fotografijo s svobodno temo. Natečaja se lahko udeležijo fotomateriji Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije.

Udeležba na natečaju je brezplačna, vsak udeleženec pa lahko pošlje štiri posamezne fotografije in štiri fotogra-

fije kot kolekcijo. Fotografije morajo biti črno-bele in formata 30x40 cm, lahko pa so tudi formata 18x24 cm na pod-

lagi-paspartuju 30x40 cm. Debelina podlage je do 1 mm. Fotografije morajo imeti na hrbtini strani naslednje podatke: naslov dela, priimek in ime avtorja ter foto klub, katerega član je avtor. Fotografije je potrebno zaviti tako, da jih je možno vrniti v istem ovoju. Dostavljene naj bodo na naslov: Foto klub Andrej Prešern, p.p. 68, 64270 Jesenice najkasneje do 15. septembra letos. Žirija bo dela ocenjevala 6. oktobra, ocenjene pa bodo le fotografije, ki še niso bile razstavljene na razstavi treh dežel.

Podelili bodo tri nagrade za posamezne fotografije in tri nagrade za kolekcijo. Vsak avtor, katerega fotografije bodo prejeli, pa bo prejel diplomu. S podpisom na prijavnici avtor sprejema pogoje za udeležbo na natečaju. Prijavitelj si pridržuje pravico, da objavi dela v dnevniki, če avtor tega izrecno ne prepove, obenem pa zagotavlja, da bo s fotografijami skrbno ravnal. Odklanja pa vsako odgovornost za morebitno izgubo, krajo ali poškodovanje med transportom.

18. mednarodno razstavo fotografij treh dežel bodo odprli novembra letos v galeriji Kosova graščina na Jesenicah, posvečena pa je 65-letnici jeseniškega foto kluba Andrej Prešern.

Do sprejema fotografij je res še celo poletje in tudi počitnice so tu, zato amaterji fotografske aparate v roke in na lov za motivi.

Lojze Kerštan

Društvo za varstvo okolja v Gornjesavski dolini

Novoustanovljeno Društvo za varstvo okolja v Gornjesavski dolini je imelo v sredo, 20. junija, v dvorani Lek v Kranjski Gori svojo redno sejo. Na sejo so bili vabljeni vsi, ki naj bi se zavedali pomembnosti zdravega okolja za zdrav utrip življenja v Gornjesavski dolini, vendar je bil odziv zelo skromen.

Ni bilo predvsem lovcev, gozdarjev, ribičev in planincev. Lično izdelani plakati, ki so jih pripravili učenci kranjskogorske osnovne šole, pa so bili celo strgani. Pohvaliti pa gre ZSMS-liberalno stranko Jesenice, ki se je udeležila sestanka in tudi podprla delovanje novoustanovljenega Društva za varstvo okolja. Društvo je tako tudi legalizirano in ne deluje v nobeni stranki. Trenutno deluje v treh krajevnih skupnostih v dolini: Rateče, Kranjska Gora in Mojstrana. Namen društva je, da varuje in izboljšuje naš prostor pod soncem. Ne zavirajo napredka, so pa za zavarovanje in ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot naše dediščine in za izboljšanje virov našega življenja. So za zdrav utrip življenja nas, naših potomcev in naše narave. Prizadevajo si, da bi ta košček Slovenije ostal vsaj tak, kakršen je.

Obilica padavin, ohladitev, temni oblaki in megla so prestrašili Turistično društvo Žirovnica, da je odpravilo piknik v Završnici. Tako odločitev je sprejel odbor društva šele ob 11. uri napovedanega dne.

Toda popoldne je sonce vendarle posijalo in tako vsaj malo potolažilo tiste maloštevilne obiskovalce doli-

ne Završnice, ki so kljub vsemu prišli.

Upamo, da bomo imeli več sreče z vremenom v nedeljo, 1. julija, ko se bo piknik začel ob 14. uri. Za ta dan ponovno vabimo v Završnico. Za glasbo, ples in dobro razpoloženje bo skrbel ansambel Katman.

V nedeljo nasvidenje v Završnici! Turistično društvo Žirovnica

Odšla je druga skupina turških delavcev praktikantov

Od 21. maja do 22. junija sta bili pri nas na praksi dve skupini turških delavcev, dvakrat po deset delovnih dni. Namen njihovega prihoda je bil seznaniti se z delom na vakuumskih napravah v Jeklarni 1 in Jeklarni 2. V prvi skupini je bilo deset delavcev, v drugi dvanajst, sestava skupine je bila mešana. Vodil jo je inženir, ki je tudi obvladal angleški jezik (zaradi sporazumevanja). Poleg njega so bili delovodje, talilci, ključavničar, električar in delovodje za zidarska dela na ponovcah.

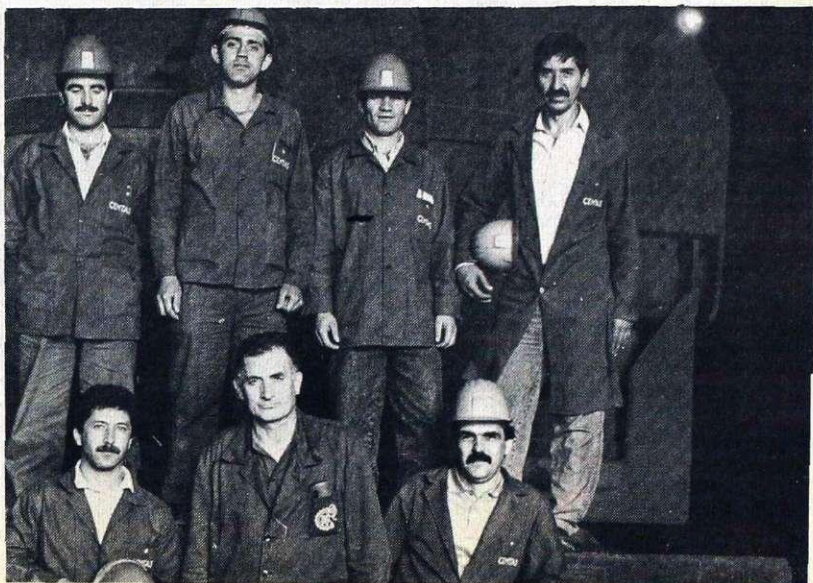
V desetih delovnih dneh so imeli v obeh jeklarnah možnost videti način izdelave skoraj vseh vrst jekel, ki so v našem proizvodnem programu. Imeli smo tudi nekaj teoretičnega pouka, tako da so spoznali osnove oksidacije, dezoksidacije, razoglicenja in odžveplanja, to je glavnih metalurških reakcij, ki v vakuumu, to je pri nizkem tlaku, znatno hitreje potekajo. Z razmerami pri nas in z vsem, kar so videli, so bili zadovoljni. Peljali smo jih tudi na izlet. Ogledali smo si Postojnsko jamo ter se mimo Cerkljanskega jezera in skozi Loško dolino, čez Bloke in skozi Sočnjo dolino vrnil nazaj na Bled, kjer so bivali v tem času.

Bili so prijetni fantje, skromni, ne navadno mirni, tako da o njih tisti, ki smo imeli z njimi stik, lahko rečemo le najboljše.

To je bil, kolikor vem, doslej prvi primer šolanja tujih delavcev pri nas. Inženiring, ki to vodi, je vse dobro organiziral, tako da so dobili za vzdrževanje vakuumskih naprav tudi kratke opise del, ki jih je treba redno ali periodično opravljati. Osebo pa so jim delavci, ki so za vzdrževanje naprav posebej zadolženi (Anton Jensterle in Aleš Robič), probleme vzdrževanja razložili na kraju samem.

Naj pohvalim vse, ki so kakorkoli sodelovali s turškimi delavci, za prijaznost in dobro voljo. Od nas so lahko odšli z najboljšimi vtisi. To pa je pomembno, saj je bil to šele začetek naših prizadevanj na področju šolanja, oziroma prodaje znanja izven naših meja. Če je bil to izpit, smo ga dobro opravili.

Joža Arh

V petek je odšla domov druga skupina turških delavcev, ki so bili pri nas na inštruktaži v Jeklarni 1.

Seznani so se predvsem z vakuumsko tehnologijo, ki jo bodo uvedli v svoji Železarni Cemtas v Bursi, ter z načinom pridobivanja nerjavnih jekel.

Takšno sodelovanje med Železarno Jesenice in turškim železarstvom je bilo letos prvič in je potekalo preko firme Messo Metalurgie, ki spada k Mannesmann Demag.

Vodja skupine Sulleyman Kizilcay je dejal, da so z inštruktažo zelo zadovoljni in da je bilo vse v redu. Tudi Slovenija in Gorenjska sta jim zelo všeč, zato bodo še prišli kot turisti.

L.Kos

Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice
Ruparjeva 2

Osnovna organizacija sindikata delavcev v vzgoji in izobraževanju

razpisuje

proste termine v počitniških prikolicah na otoku Krku v počitniškem naselju Punat, in to:

1.7. do 11.7.

11.7. do 21.7.

31.7. do 10.8.

10.8. do 20.8.

20.8. do 30.8.

Cena 220,00 din dnevno in se plača na dan odhoda!

Prijave in informacije sprejema Franc Ahčin, CSUI Jesenice.

Srečanje članov pobratenih društev upokojencev v Trbovljah

V torek, 19. junija, sta z Jesenic odpeljala dva avtobusa upokojencev na srečanje pobratenih društev upokojencev v Trbovlje. Leta 1977 sta oba odbora društev upokojencev v Trbovljah in na Jesenicah sklenila, da se podpisata listina o pobratenju obeh društev. Tako sta predsednika DU Trbovlje Jože Pikelj in predsednik DU Jesenice, sedaj že pokojni Janko Verdnik - Hanz podpisala listino pobratenja, na osnovi katere se člani obeh društev srečujejo vsako leto.

Letos so bili gostitelji Trboveljčani. Pripravili so nam par prijetnih uric, ki so bile prekratke, da bi se lahko o vsem pogovorili. Ogledali smo si delo hrastniških steklarjev, seveda smo obisk izkoristili tudi za nakup v njihovi industrijski trgovini. Po ogledu steklarne in nakupu smo se odpeljali v rudarski hotel Klek na kosilo. Po povratku v dom DU Trbovlje pa so nam domačini priredili prelep kulturni nastop vokalno-instrumentalnega ansambla. Posebno navdušen aplavz je postal ženski pevski tercet, ki je zapel nekaj pesmi ob spremljavi glasbenega ansambla.

Stane Torkar

Oglejte si spominske in muzejske hiše jeseniške občine

Prešernova rojstna hiša v Vrbi je odprta vsak dan, razen ponedeljkov, od 9. do 16. ure.

Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah je odprta vsak dan, razen sobote, od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah od 13. do 16. ure.

Liznjekova domačija v Kranjski Gori je odprta vsak torek, četrtek in soboto od 12. do 19. ure.

prodajna galerija v Liznjekovi hiši pa vsak ponedeljek, sredo in petek od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

Ideja za branje

(Nasveti za obiskovalce knjižnic in druge bralce Železarja)

V romanu *Nebesa ne poznajo izbrancev* (čigar avtor je E. M. Remarque) se vse suče okrog avtomobilskih dirk. No, skoraj vse: lahko si predstavljam bralko, ki bi dala na vprašanje o vsebini te knjige povsem drugačen odgovor. Sicer pa se avtor na začetku knjige opravičuje »zaradi svobode pri opisu tehnike in poteka avtomobilskih dirk«. Iz tega bi se dalo sklepati, da mu ni šlo predvsem za dirke. Včasih je torej tako, da so moški bolj romantični od žensk. Namreč, druga knjiga na to temo - *Krvava dirka* ima na začetku namesto opravičila zahvalo za pomoč in strokovne nasvete; seznam strokovnjakov, ki so avtorici (Heike Doutine) pomagali, obsega skoraj pol strani.

Verjetno je romantičnost pri romanih v večini primerov obratno sorazmerna stopnji strokovnosti (informativnosti). V zvezi s tem bi lahko navedel še en roman, v katerem gre za avtomobile, *Kolesa ameriškega pisatelja A. Haileya*. Namesto dirk je tu v ospredju avtomobilska industrija. Verjetno sta se Hailey kot Doutinejeva odzvala zahtevam bralcev, ki ne morejo uživati v branju, ne da bi se hkrati basali z informacijami. Gre pri tem za izvirno človekovo potrebo ali za posledico dresure, ki smo ji v naši kulturi podvrženi skoraj vsi?

Zdi se mi, da bo sčasoma vendarle spet prevladala stara delitev na »lepo« in poučno literaturo; in da bodo tisti, ki hočejo zvedeti kaj več o avtomobilizmu, vzeli v roke kako strokovno knjigo - bodisi priročnik o svojem tipu avtomobila ali kaj drugega - nemara kar Guinnessovo knjigo rekordov, kjer gotovo lahko najdemo tudi kak zanimiv podatek o naj-dosežkih v zvezi z avtomobili. Jeseniška knjižnica premore celo knjigo o starih avtih, ki pa je trenutno sposobna.

M.H.

Še vedno se obnašamo, kakor da bi sedeli ob polni mizi

Skrb za to, ali bomo v naslednjih dneh ali mesecih še imeli delo v Železarni, je že nekaj časa prisotna več ali manj pri vsakem izmed nas. Imeti delo pomeni imeti socialno varnost, pomeni živeti normalno življenje. Vprašati pa se moramo, v kolikšni meri si sami prizadevamo, da bi to delo tudi obdržali.

V sedanjem tržnem gospodarstvu in povrh še v zelo slabih splošnih gospodarskih razmerah smo prisiljeni ustavljati zastarele in negospodarne proizvodne linije, posledice pa so prisilni dopusti ter zmanjševanje števila zaposlenih, letos kot vemo za 15 %. Imamo tehnološke presežke delavcev. Kaj bo z njimi? Ali bodo odpuščeni, brezposelni? Koga bo to doletelo? Vseeno se obnašamo, kakor da se nas to ne tiče. Koliko malomarnosti, nevestnosti in lahkomiselnosti je pri našem vsakdanjem delu, tega niti vsi ne moremo vedeti, čeprav bi morali. Zavedati bi se morali lastnih napak in lastne malomarnosti pri delu, pa se jih očitno ne; tako vsaj kažejo rezultati dela. Večina izmed nas lahko po svoji moči prispeva k boljšemu in hitrejšemu delu, boljši izbiri materialov, manjši porabi energije ter zelo dragih legiranih elementov. Nekateri izmed nas imajo na to še posebno velik vpliv.

Rad bi apeliral predvsem na te zadnje, zakaj vsak dan lahko vidim, koliko kilogramov zelo dragih materialov (kroma, niklja, molibdena, titana, nioba) zavremo, ali bolje, nekoristno izrabimo, ker se odpadki v valjarnah malomarno in neodgovorno sortirajo, ker se ti odpadki v jeklarni zamešajo in ker delavci v pripravi vložka tudi malomarno opravljajo svoje delo.

Nič manj odgovorni niso na nabavi. V dobri veri, da bodo kaj prihranili, kupujejo cenejše vrste starega železa. To pa zaradi primešane bakra spet ni primerno za kaj drugega kot za proizvodnjo poceni jekla, ali pa ga je treba v veliki meri redčiti z dragim grodljem. Navedel bom le nekaj primerov zaplavljanja denarja zaradi kroma, niklja in molibdena.

Nase nerjavno jeklo običajno avstenitno, ki je sicer legirano le s kromom in nikljem, že vsebuje blizu 0,2 % molibdena. V šarži teže 85 t je 170 kg čistega Mo, kar pri današnji ceni 8,5 dolarja/kg znes 1.445 dolarjev. Takih šarž je v mesecu dni za lep kup denarja. Pri niklju so izgube lahko še večje. Primer: pri šarži 11 4016 kvalitete AISi 304 (izvoz), izdelani 21.6.1990, je zaradi zamešnjave grupe 42 (18Cr/12Ni/2,5Mo) z grupo 41 (18%Cr,99Ni) v končni analizi 1,5 % Ni preveč, 0,18 % Mo, kolikor ga je v šarži, pa je sploh odveč!

Pri 58 t teže jekla je to pri današnji ceni 7.743 dolarjev za nikelj ter 887 dolarjev za molibden. Skupaj to znes 8.630 dolarjev stran vrženega denarja. Krivec za to so delavci na blumingu, ker odpadka niso pravilno vzorčili. To, da imajo vse, kar je legirano s kromom, nikljem in molibdenom, navado preprosto označiti s »krom«, je huda tehnološka nedisciplina ali neznanje! Še nekaj bom omenil, kar po splošnem mnenju jeklarjev ne delamo prav. Mnogo preveč gredic, izvaljanih ali kontinuirno vlitih, ingotov in bram deklariramo kot izmeček, pa bi jih lahko z malo truda očistili s flemanjem in izvaljali. Kar je še huje, v zadnjem času vse, kar je vlitga v B8 v Jeklarni 2, četudi je površina povsem dobra, kvaliteta kontrola daje v izmeček.

Služba obratne ambulante

Od 2. do 7. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanc in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.
V soboto, 7. julija, samo dopoldne: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanc in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.
Zobne ambulante:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta zaradi dopusta ne dela!
V soboto, 7. julija, samo dopoldne: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar. Od 9. do 14. julija pa bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanc in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.
POPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 14. julija, samo dopoldne: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš.
Zobne ambulante:
DOPOLDNE: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.
POPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.
V soboto, 14. julija, samo dopoldne: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.
V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 29. junija od 14. ure, do ponedeljka, 2. junija, do 6. ure zjutraj in od toka, 3. julija, od 14. ure do četrta, 5. julija, do 6. ure zjutraj ter od petka, 6. julija, od 14. ure do ponedeljka, 9. julija, do 6. ure zjutraj dosegljivi po telefonu 32-79.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 2. 7. DO 15. 7. 1990

JANEZ JAMAR Poslovodni odbor	2. 7. 1990	Mojstrana, Dovje 68/a	80-863
ALEKSANDER MANDELJIC Valj. bluming štel	3. 7. 1990	Jesenice, Tomšičeva 88	82-054
VINKO ROTAR Transport	4. 7. 1990	Jesenice, Cesta talcev 8/a	82-792
LEON MESARIČ Željalna	5. 7. 1990	Žirovnica, Smokuč 100	80-883
SREČO MEŽNAR Jeklovlek	6. 7. 1990	Mojstrana, Dovje 107/a	89-040
MILOŠ PIŠČANEC Plan procesa	7. 7. 1990	Jesenice, Prešernova 23	83-803
JANEZ POLJŠAK Poslovodni odbor	8. 7. 1990	Jesenice, Hrušica 12	/
ERNEST PUŠNIK Komerčiala	9. 7. 1990	Jesenice, Hrušica 138	/
BOGDAN RAVNIK Hladna valj. Bela	10. 7. 1990	Jesenice, Tavčarjeva 3/b	83-734
JOŽE RAVNIK Strojne delavnice	11. 7. 1990	Jesenice, Blejska Dobrava 31/b	83-865
KAREL RAVNIK Jeklarna I	12. 7. 1990	Jesenice, Hrušica 195	/
VALENTIN MARKEŽ Vzdrževanje	13. 7. 1990	Jesenice, Cesta talcev 4/b	83-345
JANEZ ROZMAN Valj. debele pločevine	14. 7. 1990	Bohinj, Ravne 3	721-083
ROMAN SMOLEJ FRS	15. 7. 1990	Jesenice, Heroja Verdnika 36	83-777

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 2. 7. TOREK — 3. 7. SREDA — 4. 7. ČETRTEK — 5. 7. PETEK — 6. 7. SOBOTA — 7. 7. NEDELJA — 8. 7.	DAMJAN GASAR BORUT CEGNAR IVAN MEŽIK FRANCI ZUPANČIČ MITJA KERSNIK FRANC ARNEŽ IGOR LOGAR	ANTON BURJA MARJAN ERMAN FRANC KALAN FRANC BERNIK MARJAN TRONTELJ KLAVDIJ MLEKUŽ MARTIN BRUMAT
PONEDELJEK — 9. 7. TOREK — 10. 7. SREDA — 11. 7. ČETRTEK — 12. 7. PETEK — 13. 7. SOBOTA — 14. 7. NEDELJA — 15. 7.	BERTI KRAPEŽ MIRKO ZUPAN ALEŠ SOKLIČ ALOJZ SLIVNIK MIRAN KOVAČ JANEZ VEHAR ANTON KAVČIČ	MILAN RAVNIK MARJAN PINTAR MIROSLAV ZUPAN JOŽE LAVTIZAR ALOJZ LEBAR JANEZ KOVAČ

in dolgoročno sanacijo Železarne Jesenice

Ta zahteva praktično pomeni, da moramo vse aktivnosti, ki smo jih načrtovali v treh letih, realizirati do konca leta 1991 in pričeti s pospešenim izvajanjem takoj na naslednjih področjih:

a. sprejeti odločitve o razvoju po predlogu analize Mc Kinseya,
b. zagotoviti tekoče pozitivno poslovanje z: zadostno realizacijo, ustreznim nivojem stroškov in ustrezno produktivnostjo,

c. preobrazba v delniške družbe, kar bo omogočalo dotok novih kapitalskih deležev iz Slovenije, Jugoslavije in inozemstva.

To tudi pomeni, da pred sprejetjem lastnih ukrepov ne moremo pričakovati ustrezne zunanje pomoči.

Sedanj položaj je tako kritičen, da nismo sposobni sproti poravnati obveznosti:

- zaradi neplačevanja nam grozi zmanjšanje in ustave dobav osnovnih surovin in reprogramov,

- že nekaj mesecev z največjimi napori in finančnimi kombinacijami komaj zagotavljamo sredstva za izplačila osebnega dohodka, pri tem pa redno zmanjša sredstva za plačilo prispevkov,

- poleg blokade žiro računa nam neresnejše preti delna in popolna ustave proizvodnje zaradi neoskrbljenosti z osnovnimi surovinami in energijo.

Ocena tržnih možnosti v letu 1990:

Z uvedbo ekonomskih ukrepov ob koncu lanskega leta so se pogoji poslovanja v jugoslovanskem gospodarstvu iz meseca v mesec poslabševali. Posledica tega je padec industrijske proizvodnje, tisti del kovinske predelovalne industrije, ki še posluje, pa ni sposoben redno plačevati svojih obveznosti. Temu primerno bomo morali prilagoditi tudi obseg prodaje na domačem in tujem trgu. Ker pa obstoja glede na informacije, ki jih dobivamo s trga, velika bojazen, da bo prišlo do velikih motenj, moramo za ublažitev posledic ustrezno ukrepati. Če lahko trdimo, da smo bili do meseca maja normalno oskrbljeni z naročili vsaj v ploščatem delu programa, to za naslednje obdobje ne velja več. Za nameček k slabi tržni situaciji na jugoslovanskem trgu je prišlo do popolnih blokad tudi na vzhodnih tržiščih, kjer je za nas najbolj boleč izpad izvoza vlečnih jekel na Poljsko.

Predvidena prodaja do konca leta 1990 v količinah in vrednostih

	ton	vrednost
julij	24.500	234.384.000
avgust	24.500	234.384.000
september	27.000	253.457.000
oktober	28.800	272.068.000
november	28.800	272.068.000
december	25.000	235.999.000

Poslovodni odbor ugotavlja, da je položaj kritičen do te mere, da so potrebni ukrepi, ki bodo ostrejši od dosežanih, da bi dali hitre učinke in da bi bili tudi odmevni v okolici.

Predvideni ukrepi:

1. Ustaveitev proizvodnje tam, kjer ni mogoče pričakovati izboljšanja.

a. Prodaja izdelkov jeklovarne je dosegla tako nizek nivo, da vrednostna realizacija ne pokriva niti osebnih dohodkov zaposlenih. V vseh mesecih letošnjega leta količina in vrednost na kg neprestano padata.

Zaradi tega se livarna ustavi in preneha s proizvodnjo 1.8.1990. V mesecu juliju zaključijo sprejeta naročila za lastno rabo in prodajo. Naprave se ne demontirajo. Delavce livarne se prerazporeja v druge dele Železarne ali so na prisilnem dopustu do prerazporeditve.

b. Proizvodnja Hladne valjarne Jesenice se prenese v program HVB. Tisti del proizvodnje, ki ni zanimiv za Železarno Jesenice, se ponudi drugim zainteresentom. Glede na odločitve o proizvodnem programu, ki bo pripravljen v dveh mesecih, se določi število delavcev Hladne valjarne Jesenice.

c. O nadaljnji usodi Jeklarni 1, Valjarne žice in profilov ter Valjarne debele pločevine bodo predlagane rešitve do 1.9.1990.

2. Takojšnje zmanjšanje stroškov nabavljenih surovin, energije in storitev za najmanj 11 % v primerjavi s stroški v prvih petih mesecih letošnjega leta.

Na nivoju Železarne to pomeni, da se morajo stroški gibati v okviru 61 % vrednosti prodanega blaga. Stroške bomo ugotavljali na nivoju ETE in sektorja. Naloga bo v prvi fazi pomenila enakomerno zahtevo za vse ETE in sektorje. Med obrati in oddelki so možne razlike glede na sedanje stanje.

V okviru obravnavanih stroškov bo zajeta tudi manjša vrednost prodanega blaga zaradi nekvilitetne izdelave v posamezni fazi proizvodnje. Ker se ta strošek ne prikazuje v bilancah pod postavko porabe, bo upoštevan le pri oceni uspešnosti posameznega izdelka ali obrata.

3. Povečanje produktivnosti na nivo, ki je predviden ob koncu leta 1990, že v poletnih mesecih.

Proizvodnjo končnih izdelkov smo načrtovali v višini 357.160 ton in ob koncu leta 4.828 zaposlenih.

Z ukrepi smo predvideli enako produktivnost že v mesecu juliju, kar pomeni 74 ton na zaposlenega v letu 1990. Skladno s to produktivnostjo bo izračunano število delavcev glede na mesečni plan prodaje.

Pod tako predpostavko bi n.pr. načrtovan obseg mesečne prodaje v višini 25.000 ton morali realizirati s 4.055 zaposlenimi.

Vsi delavci, ki glede na tak izračun ne bodo vključeni v proizvodni proces, bodo na prisilnem dopustu.

4. Doseči pričakovano realizacijo približno 260 mio din mesečno, tudi ob sedanjih tržnih pogojih.

Pri doseženi povprečni prodajni ceni 8.700 din/t to pomeni 29.885 t mesečne prodaje. Takšen nivo smo dosegali v prvih štirih mesecih in pomeni tudi izpolnjevanje predvidenega načrta za leto 1990.

5. Takoj pričnemo s pripravi in do konca leta 1990 izpeljemo organizacijsko spremembo.

Osnovna metalurška dejavnost: proizvodnja jekla ter vroče in hladno valjanje se organizirajo kot matično metalurško podjetje ŽELEZARNA JESENICE, medtem ko se vse storitve in finalna proizvodnja oblikujejo kot sestrsko podjetje Železarne Jesenice ali kot samostojna podjetja.

V tem primeru bi matično podjetje na leto izdelalo in prodalo približno 300.000 ton ploščatih proizvodov ter valjanih in vlečnih okroglih izdelkov.

Matično podjetje bi po grobih izračunih vključno s tekočim vzdrževanjem in službami zaposlovalo med 2.600 in 2.800 delavcev.

Sesterske firme:
Za proizvodnjo 60.000 ton izdelkov (predelanih travkov, dodajnih materialov, željeb in podobno) bi zaposlovale približno 600 do 700 delavcev.

Proizvodnja rezervnih delov, montažnih, instalacijskih in komunalnih storitev za potrebe Železarne v širšem pomenu in druga tržišča bi omogočili delo 800 do 1.000 delavcem.

Za skupne dejavnosti, razvoj informatike in družbenega standarda ter infrastrukture (proizvodnja in distribucija energije, transportna in špedicijska dejavnost) bi zaposlovali približno 400 delavcev.

To pomeni v celoti zaposlitev za 4.400 do 4.900 delavcev. Prva varianta je realna, druga pa zahteva bistveno povečevanje tržnih možnosti za matično podjetje in sestrške firme in je verjetno preoptimistična.

Osnovni pristopi k realizaciji ciljev SO:

- Strokovna skupina, ki jo imenuje poslovodni odbor, bo pripravila analize za možnosti obratovanja Valjarne žice in profilov, Valjarne debele pločevine, Hladne valjarne Jesenice in Jeklarni 1 in jih posredovala v obravnavo do 1. septembra 1990.

- Direktorji ETE z obratovodji ter direktorji sektorjev pripravijo programe porab surovin, energije in storitev v dogovorjenem omejenem obsegu. Pri tem bo glavni poudarek dan zmanjšanju porab ognjevzdržnih materialov in storitev, energije in vzdrževalnih posegov. V okviru te aktivnosti bo s 1. julijem realizirana tudi reorganizacija ETE Tehnične dejavnosti.

- Kontrola poslovnih dogodkov bo pospešena. Porabe bodo zajemane in kontrolirane tekom meseca. Poročila o proizvodnji in prisotnosti na delu bodo zaključena zadnji dan meseca, tako da bo celoten obračun in bilanca lahko izdelana do 10. v naslednjem mesecu.

- Oblikovana bo delovna skupina za interno finančno kontrolo.

- V odvisnosti od načrtovanega obsega mesečne prodaje bo izdelan plan števila delavcev na delu. To pomeni, da bo število delavcev določeno glede na plan, predviden ob koncu leta, korigiran za mesečni nivo proizvodnje.

- Obratovodje, direktorji ETE in direktorji sektorjev bodo pripravili seznam odvečnih delavcev. V primeru zmanjšane proizvodnje (izpod 30.000 t mesečno) bodo uvedeni prisilni dopusti. Število delavcev skupnih služb na prisilnem dopustu bo enako številu

proizvodnih delavcev na prisilnem dopustu, povečano s faktorjem 1,25. Prisilni dopusti trajajo ves čas, dokler ne dosežemo načrtovane produktivnosti.

- V obratih, kjer prodaja stalno zastaja za načrtovano, bodo takoj stekli postopki delne do popolne ustavitve. Delavci v teh obratih in ustrezno število delavcev služb bodo obravnavani in reševani kot tehnološki ali ekonomski presežki.

Določitev pooblastil in odgovornosti

Zaradi izvajanja ukrepov, ki naj zagotovijo tekoče pozitivno poslovanje, in ostalih nalog, ki izvirajo iz delovnih področij, imajo:

OBRTOVODJA
pooblastila in odgovornost
- za proizvodnjo in vzdrževanje,
- za stroške poslovanja v obratu,
- za razporejanje delavcev znotraj obrata,
- za predlaganje in vodenje disciplinskega postopka;

DIREKTOR ETE
- za organizacijo ETE,
- za stroške ETE,
- za notranji nadzor nad proizvodnjo in vzdrževanjem obratov,
- za koordinacijo med obrati različnih ETE;

DIREKTOR SEKTORJA
- za izvajanje nalog, ki spadajo v njegovo področje,
- za stroške sektorja,
- za razporejanje delavcev,
- za predlaganje in vodenje disciplinskega postopka;
- za usklajevanje med sektorji, ETE in obrati.

Odredbodajalec oz. nalogodajalec za finančno-materialne obremenitve je direktor ETE oziroma sektorja.

Ukrepi in navodila z delovnega področja

Cilj je zvečanje produktivnosti. Plan števila delavcev na dan 31.12.1990 je 4.828 in velja že 1.7.1990. Uresničevanje poslovne politike je znižanje delavcev za 15 %. K temu pa moramo dodati še zmanjšanje glede na nižjo prodajo, zato moramo navedeno število delavcev v juliju zmanjšati še za 400 delavcev. V tej številki so všteti tudi delavci na bolniški in na rednem letnem dopustu.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prenos dela Vzdrževanja v organizacijo proizvodnih ETE

Na osnovi gradiva, ki je bilo pripravljeno na vodstvu ETE TD, je bilo organizirano več usklajevalnih sestankov, na katerih smo poizkusili razčistiti problematiko, ki bo nastala po spremembi odgovornosti za organizacijo in vodenje vzdrževalnih del.

Dogovorjene so bile naslednje spremembe, ki se razlikujejo od osnovnega predloga:

1. Željarni oddelek se ne deli po proizvodnih obratih, tako, da ostane odgovornost za mehansko vzdrževanje žerjavov in izvajanje večjih popravil in del, v skladu s Pravilnikom, centralizirano.

2. Centralno skladišče RD, vložnega materiala in orodja ostane v ETE TD toliko časa, da se dokončno strokovno uredi gospodarjenje s temi materiali.

3. Dodatno se iz konstrukcijske delavnice izdvoji skupina delavcev montaže za popravilo ponov v ETE Talilnice.

4. Za rešitev problematike, ki bo nastopila s decentralizacijo vzdrževanja, je dogovorjeno, da kot dodatna odgovornost v ETE TD ostane tudi odgovornost za koordinacijo in strokovni razvoj vzdrževanja.

V ETE Tehnične dejavnosti ostanejo s področja vzdrževanja naslednje glavne naloge:

- Spremljanje stanja in priprava predlogov za strokovni razvoj vzdrževanja in vzdrževalcev.

- Koordinacija in priprava načrtov za večja popravila, remonte, občasno vključevanje zunanjih izvajalcev v večjem obsegu in ob izrednih dogodkih, ki zahtevajo koncentracijo kadra različnih profilov.

- Izvajanje projektov nalog, projektov in spremljanje projektov s področja avtomatizacije procesnega vodenja, hidravličnih sistemov, energetskih naprav, vezano na rekonstrukcije metalurških in energetskih naprav.

- Izvajanje strokovnih nalog s področja evidence in skladiščenja rezervnih delov osnovnih sredstev vložnih materialov in orodja.

- Izdelava in popravilo rezervnih delov, sklopov in konstrukcij.

- Izdelava načrtov kontrolnih pre-

gledov žerjavov, izvajanje mehanskih popravil in večjih remontov za pridobitev obratovalnih dovoljenj v skladu z določili Pravilnika.

- Izvajanje večjih instalaterskih del.

- Izvajanje storitev s področja tesarjev in kleparjev.

- Izdelava in popravilo el.strojev in el. naprav.

- Izvajanje vzdrževalnih storitev s področja regulacije in avtomatizacije in sodelovanje pri investicijskih delih.

- Izvajanje vzdrževanja na energetskih napravah in večja popravila na transportnih sredstvih.

Vse navedene naloge se bodo izvajale izključno na naročila ali pogodbe.

Nekatere specifične delitve dela, zaradi lokacijskih razporeditev, ali strokovno utemeljenih postopkov, bodo po posameznih obratih dogovorjene posebej.

Da bodo naloge ob prenosu lahko normalno potekale, je dogovorjen in predlagan naslednji način dela:

KADRI:

1. Vodstvo vzdrževanja pripravi poimenske sezname delavcev, ki so do sedaj izvajali vzdrževalne naloge po posameznih obratih. Odgovorni delavci vzdrževanja in proizvodni obratovodje določijo potrebno število delavcev za izvajanje dogovorjenega obsega dela.

2. Iz spiskov nerazporejenih delavcev določi kadrovi sektor in vodstvo ETE TD delavce, ki jih je možno produktivno zaposliti na drugih nalogah, ostali nerazporejeni delavci so tehnološki višek, ki se rešujejo v okviru enotne politike Železarne.

NAROČANJE:

1. Od 1.7.1990 dalje morajo biti vsa naročila za vzdrževalne storitve in RD podpisana od direktorja proizvodne ETE. Naročila za dela in storitve, za katera so odgovorni oddelki ETE TD, podpisuje direktor te ETE.

2. Da bodo vodstva posameznih ETE lahko nosila odgovornost za stroške vzdrževanja od 1.7.1990 dalje, pripravijo Tehnične službe in Komerเชียล pregled nerealiziranih naročil, ki jih morajo pregledati odgovorni asistentje po obratih. Naročila, ki niso nujna, oziroma ne bodo potrebna zaradi spremene poslovnih politike, je potrebno stornirati.

3. Pot naročila je naslednja:

- naročilo izstavi odgovorni asistent, podpisano naročilo od odgovornega direktorja ETE se posreduje na tehnične službe v Tehnične dejavnosti.

- Za redno naročilo za storitve ali RD manjše vrednosti, izstavijo tehnične službe delovni nalog na delavnice v Tehničnih dejavnostih, ali preko Komerเชียล na zunanega izvajalca.

- Za storitve in RD, ki predstavljajo večji obseg in ceno, tehnične službe obvezno iščejo ponudbo v ETE Tehnične dejavnosti in preko Komerเชียล pri zunanjih firmah. Na osnovi tako zbranih ponudb se naročnik odloči za izvajalca in izstavi naročilo po redni poti.

- Tehnične službe izvedejo vsa potrebna dela v zvezi z računalniško obdelavo naročil, oziroma delovnih nalogov in spremljajo stopnjo gotovosti.

- Izvedeno storitev prevzame naročnik, prevzem RD gre preko CP po enakih postopkih kot je določen v veljavni predpisi.

IZDELAVA LIKVIDNOSTNIH NAČRTOV IN OBRACUN STROŠKOV:

1. V tehničnih službah v Tehničnih dejavnostih bodo vsi podatki o naročnikih in stopnji gotovosti posameznih delovnih nalogov, zato je možno, kot do sedaj, izdelovati načrt potrebnih finančnih odливov za vzdrževalne storitve in RD po posameznih virih financiranja. Predlagamo, da ostane likvidnostni načrt v enaki obliki, saj pri vzdrževalnih stroških predstavlja posledično dejstvo na osnovi izstavljenih naročil, podpisanih od odgovornih direktorjev ETE.

2. Za spremljanje stroškov bodo na računovodstvu ETE TD pripravili za obratovodje predlog najprimernejših ERC-ovih tabel, kjer bo možno spremljati stroške dela in materiala po posameznih stroškovnih mestih.

3. V letošnjem letu smo začeli z ročnim zbiranjem podatkov o absolutnih vrednostih stroškov vzdrževanja po posameznih obratih, virih in na tono proizvedenega jekla. Predlagamo, da se do spremembe obračunskega sistema dogovorimo za obliko poročil, ki bi jih pripravljalo računovodstvo ETE Tehni-

čne dejavnosti, načrt pa bi določili na osnovi 5-mesečnega izvrševanja in predvidenih ukrepov za znižanje stroškov.

NALOGE V PROIZVODNIH ETE V ZVEZI Z OBRACUNOM DN:

1. Odgovorna delavka (kalkulant) dobi naročilnice z zaporedno številko in izvajalci del ter rokom predvidenega zaključka.

2. Izvajalci storitev (vzdrževalci v obratu) kontirajo izdelavne ure na kontni list, katerega dnevno, oziroma tedensko, dostavijo kalkulantu na knjiženje. Zadnji rok za oddajo kontnih listov je zadnji dan v mesecu za pretekli mesec, kjer se v končni fazi izvrši kontrola z mejdnimi, oziroma dninskimi knjigami.

3. Kadar izvajalec storitev zaključi delo na delovni nalog, odda potrdilo prevzema preko kalkulanta in računovodstva Tehničnih dejavnosti na tehničnih službah, kjer zaprejo delovni nalog za izvajalca storitev.

4. Za vire financiranja 3 in 4 se delovni nalog zaključi na podlagi opravljenega dela centralnega prevzema.

5. Strojni obračun delovnega naloga na ERC-u izvajajo enkrat mesečno, razen dokumentov, ki se tekom meseca evidentirajo (čeki R-3), se odda tudi proizvodnja (opravljene izdelavne ure po izvajalcih na posamezni delovni nalog).

6. Obračun delovnega naloga ostane do 31.12.1990 nespremenjen. Na računovodstvu ETE Tehnične dejavnosti se zbirajo vsi obračunski potrebni podatki kot tudi podatki za mesečno spremljanje realizacije po posameznih virih financiranja v primerjavi s postavljeno planskimi cilji.

7. Glede na prikazano delo predlagamo, da vsaka proizvodna ETE prevzame enega kalkulanta (vključno za Strugarno valjev) za izvajanje nalog v zvezi z obračunom delovnega naloga.

SPOŠNE NALOGE:

1. Vodstvo vzdrževanja v ETE Tehnične dejavnosti pripravi program in

organizacijsko obliko, da bo usposobljeno izvajati koordinacijo in zagotavljanje strokovni razvoj vzdrževanja.

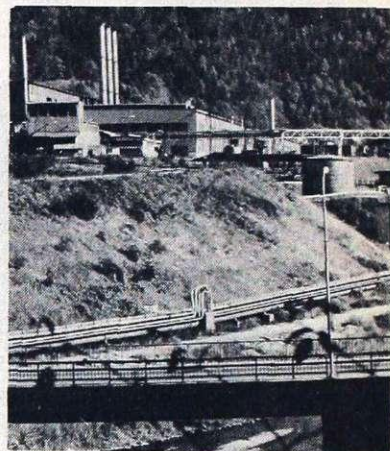
2. Za reševanje strokovnih problemov v zvezi z zagotavljanjem obratovne usposobljenosti delovnih naprav bodo organizirani tedenski sestanki. Predlog strokovnih delavcev, ki bodo sodelovali na teh sestankih, pripravi vodstvo ETE Tehnične dejavnosti.

3. V veljavi ostanejo vsi sprejeti pravilniki s tem, da se smiselno uporabljajo nazivi, ki bodo vezani na drugačno organizacijo.

4. Dežurstvo vzdrževanja ostane do nadaljnjega v enaki obliki. Načrt dežurnih in obračun dežurne službe bo pripravljen na vodstvu ETE Tehnične dejavnosti. O pomembnih opažanjih dežurnega vodstva vzdrževanja dnevno seznanja obratovodje posameznih obratov.

5. Ukinejo se vse oblike dežurstva na domu v obratih ETE Tehnične dejavnosti. Posamezni problemi se bodo reševali sproti.

Direktor
ETE Tehnične dejavnosti
Franc Brelih

Belško polje (foto: Mira Kolenik)

Obvestilo

Obveščamo vse zaposlene v Železarni Jesenice, da bo delilnica CSUI (ŽIC) od 1.7.1990 do 1.9.1990 zaprta. Koristniki bonov Železarne prosimo, da uporabljajo delilnico Jeklarne oziroma centralno kuhinjo.

Za proste nakupe bo delilnica CSUI odprta od 12. do 17. v mesecu od 12.30 do 15. ure.

Obvestilo

Kadrovi sektor obvešča vse učence, dijake in študente, da v tem letu v železarni Jesenice NE BO ORGANIZIRANEGA POČITNIŠKEGA DELA.

Če bo kasneje nastala potreba po tem delu, Vas bomo pravočasno obvestili v glasilu Železar.

Kadrovi sektor
Oddelek za kadre

Program ukrepov za izboljšanje poslovnih rezultatov in

1. Operativno zadevo izpeljemo tako, da določimo fond delovnega časa obrata. Število delavcev za potrebni delovni čas se določi glede na ciljno produktivnost. Če je fond delovnega časa zaposlenih večji od fonda potrebnih delavcev, se delavcem odredi:

- izraba 24 ur, kdor jih ima,
- letni dopust z upoštevanjem planiranega dela dopusta,
- po preteku ali pred pretekom planiranega dela dopusta se odredi prisilni dopust. Za prisilni dopust se uporabi tudi redni dopust, ko pa tega zmanjka, se čaka na delo doma,
- redni letni dopust in prisilni dopust sta lahko tudi kolektivna.

Delavec mora v času prisilnega dopusta biti dosegljiv tako, da se lahko javi na delo v naslednjih dvanajstih urah po vpoklicu, oz. na dan in uro, ki sta navedena v obvestilu.

V primeru kršitve te dolžnosti mu delovno razmerje preneha.

Delavci, ki morajo na prisilni dopust, se določijo na ravni ETE in sektorjev po naslednjih kriterijih:

- določitveni kriterij: potrebno delo v poslovno proizvodnem procesu
- izločitveni kriterij:
 - delavčeva uspešnost (dober-slab, podatki iz sistema napredovanja na delovnem mestu),
 - delavčeva obremenjenost (polna, delna)
 - delavec ima popoldansko obrt.

Vsi obratovodje in direktorji sektorjev so dolžni ugotoviti delovno obremenitev posameznega delavca (ima potrebno delo za 8,7,6,5,4,3 ure).

Prisilni dopust določimo tudi po obsegu:

- ves delovni čas za nepotrebne delavce, dokler trajajo sedanji pogoji gospodarjenja,
- del delovnega časa (en dan, dva dni itd., pol delovnega časa) glede na poslovno proizvodni načrt.

2. Organizacija delovnega časa je v neposredni zvezi z izrabo delovnega časa. Vsak del podjetja je potrebno preanalizirati:

- z vidika vrste delovnega časa,
- z vidika dinamike zaposlenosti posameznega delavca.

Zato imajo obratovodje pravico, da hko vpeljejo vrste in sisteme delov-

nega časa, ki omogočajo racionalno izrabo. Kot primer:

- delovni čas z različnim začetkom, koncem in trajanjem,
 - evropski delovni čas (posamezni primeri).
- Svoboda variant ni omejena, upoštevati pa morajo zakonske omejitve, predvsem dnevni in tedenski počitek.

Delovne sobote, razen v proizvodnji, se ob znižani prodaji ukinejo in se štejejo kot prisilni dopust. Delovne sobote se organizirajo samo zaradi potrebe proizvodno poslovnega procesa.

Organizacija nadurnega dela je mogoča samo po predhodni odobritvi. Izjema so dogodki, predvideni po zakonu.

Počitniškega dela ni. Zaposlovanje delavcev se ustavi, razen študentov z visoko, višjo izobrazbo.

Organizacija podjetja

Čeprav v prihodnjem obdobju pričakujemo statusne spremembe podjetja Železarna Jesenice, so direktorji ekonomskega tržnega enot (ETE) in direktorji sektorjev dolžni pripraviti mikro organizacijo. Poleg načela decentralizacije in načela koncentracije morajo uporabiti tudi načelo »ploščenja« organizacijske piramide. Ta pristop dopušča na nivoju obrata samo dve stopnji vodenja. Obseg dela in stroka pa omogočata horizontalno širitev na strani obratovodij (pomočniki, tehnologi).

V obratu sta samo dva nivoja vodenja in odgovornosti:

- obratovodja z asistenti,
- delovodje.

Strokovni delavci so štabni delavci v okviru predvidenega normativna obrata brez vodstvene funkcije. Vsem delavcem po novi razporeditvi ostane plačilna kategorija do uveljavitve kolektivne pogodbe.

Organizacija mora biti podlaga za določitev pooblastil, s tem pa tudi odgovornosti. Na področju strokovnosti mora dopuščati avtonomijo stroke in odgovornost za stroko.

Pravila o družbeni potrebnosti dela ni več. Velja samo pravilo o tržni potrebnosti in delo, ki ne prispeva k tržnosti izdelka ni potrebno. Ostajajo izjeme, za katere se bomo morali dogo-

voriti znotraj podjetja, na primer: muzej, CSI, Železar, ekologija.

Zmanjševanje števila delavcev

Spremembe na organizacijskem področju bodo dale podlago za ugotavljanje tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev. Za te delavce bomo pripravili ustrezne programe. Dokler teh programov ne bodo sposobni uresničiti, bo delavcem socialno varnost zagotavljalo podjetje.

Mimo tega stališča pa podjetje nadaljuje z aktivnostmi za dokup let in odškodnino za predčasno upokojevitve.

Odškodnina za eno manjkajoče leto znaša 3 povprečne osebne dohodke delavca.

Odškodnina za dve manjkajoči leti znaša 6 povprečnih osebnih dohodkov delavca.

Odškodnina za tri manjkajoča leta znaša 9 povprečnih osebnih dohodkov delavca.

Odškodnina se izplača do konca leta 1990 in se mesečno obrestuje.

Konkretna naloge

KOMERČIALNO PODROČJE

- Zagotoviti moramo večjo prisotnost na trgu, pri čemer poleg operativne prodaje sodelujejo tudi sodelavci marketinga in strokovnjaki iz proizvodnje in razvoja.

- Za vse izpadle količine prodaje pri direktnih odjemalcih moramo doseči ustrezne dogovore pri gosistih in ponuditi blago v obliki konsignacije. Konsignacija zagotavlja stalno prisotnost naše ponudbe posebno pri tistih trgovcih, ki imajo ustrezne skladiščne kapacitete.

- Dopolniti sistem količinskih popustov (rabatov).

- Pri prodaji izdelkov, kjer je konkurenca velika, oziroma imajo naši konkurenti tako ali drugačno prednost, bomo prisiljeni popuščati tudi v plačilnih pogojih, čeprav je taka odločitev negativen ukrep. Praviloma bi morali popuščanje v plačilnih pogojih pri kupcih nadomestiti z ustreznimi popusti tudi pri dobaviteljih.

O izpolnjevanju pogodbenih obveznosti tako pri rokih kot kvaliteti dobave ne kaže izgubljati besed, ker so bile

te zadolžitve že obravnavane pri tehničnem delu, poudarjamo pa jih zato, ker so eden izmed odločujočih faktorjev pri odločanju kupcev za naše izdelke. Velikokrat je ta pogoj pomembnejši od cene izdelkov.

- Zaradi finančne situacije smo bolj, kot je to očitno v normalnih tržnih pogojih, vezani na posredno trgovino tako pri prodaji kot nabavi (velja za domače in tuje tržišče), zato moramo stroške tega posredovanja znižati na najnižji možni nivo.

- Kupce, ki ne bodo sposobni plačevati svojih dolgov, bomo začasno ali trajno izločali iz programa proizvodnje.

- Deleža izvoza v prodaji, razen v mesecih julij in avgust, glede na preteklo obdobje ne bi povečali; za izdelke, ki so bili v preteklosti namenjeni na vzhodna tržišča (vlečna jekla in elektrode), moramo najti ustrezno zamejnjo na konvertibilnih trgih.

- Dokler bo položaj tako težak, bomo za izvožno blago okrog 50 % plačil iztržili v obliki avansov, 40 % izvoza bo potekalo v obliki kooperacij, okrog 10 % bo direktnega izvoza, kjer bomo prilive porabili za ostale namene.

- Podobno velja tudi za nabave na domačem trgu. Vse možne nabave surovin, izdelkov in potrošnega blaga bomo pogojevali s prodajo naših izdelkov in medsebojne terjatve ter obveznosti kompenzirali s pobotom.

- V nekaterih asortimentih moramo izboljšati strukturo v škodo navadnih kvalitativ, ker je naša tehnologija za navaden asortiment predraga (Valjarna debele pločevine, Valjarna žice in profilov).

- Že v letošnjem letu bomo morali najti ustrezne vložne materiale, kjer bomo proizvodnjo v skladu z zaključki Mc Kinseyeve analize opuščali. V ta namen bomo izdelali vse možne variante nakupa ali predelave.

- Ne smemo mimo skupnega izvoza kot pomembnega segmenta oskrbe tržišča. Pospeševati ga moramo zaradi ugodnejših cenovnih pogojev, kot jih dosežemo pri direktnem izvozu. Nič manj nas zanimiva oblika izvoza, kjer blago praktično ne prestopi meje in je s strani transportnih poti najbolj racionalno. Preprečevali bomo prevelik pritisk uvoza na jugoslovansko tržišče.

- Za izvedbo programa aktivnosti in sanacije na komercialnem področju je odgovoren direktor komercialne s svojimi vodji oddelkov in področij.

PROIZVODNO PODROČJE

V izvajanju programa proizvodnje prihaja stalno do odstopanj v količinah dejansko potrebnega vložka v primerjavi z načrtovanimi količinami. Vzroki so:

a - nedoseganje ali preseganje mesečnih, tedenskih in dnevnih programov zaradi motenj v proizvodnji;

Pri tem so razlike med programiranimi in dejanskimi količinami v dnevnem programu tudi do 30 % v posameznih fazah, v mesečnih pa do 10 %. Tako velika odstopanja zahtevajo dnevne intervencije v programu proizvodnje, kar v večini primerov pomeni odstopanje od optimalnega programa, posledice pa so: zvišanje medfaznih zalog ali pomanjkanje vložka na posameznih mestih (agregatih), proizvodnih linijah ali v celotnih proizvodnih verigah. Zniževanje medfaznih zalog seveda to problematiko izredno izostri. Stalna kontrola stanja vložka in načini reševanja na nivoju obratnih priprav dela in operativne priprave proizvodnje so usmerjeni preveč v operativno reševanje proizvodnih problemov in premalo upoštevajo tržne (prodajne) zahteve glede terminov.

b - odstopanja v izplenih;

c - dinamika realizacije dobav surovin in polizdelkov odstopa od načrtovane.

Na tem področju so v proizvodnji še velike rezerve, ki imajo direktni vpliv na produktivnost, ekonomičnost, izpolnjevanje dobavnih rokov itd.

Potrebno pa je:

1. Zmanjšanje zastojev in okvar je predpogoj za doseganje nižjih porab materiala, energije, delovne sile ter za povečanje kapacitet in ustvarjanje prostora za strukturne prilagoditve optimizaciji ekonomike proizvodnje (asortiment) in za ustvarjanje manevrskega prostora za strukturne spremembe, ki jih zahteva prodajno tržišče (analiza Mc Kinsey str. 6 - tabela 6). Z ozirom na stanje in trende je nujna reorganizacija vzdrževanja.

V soboto na Jesenicah srečanje pihalnih orkestrrov Gorenjske

Zveza kulturnih organizacij občine Jesenice bo v soboto, 30. junija, gostiteljica pihalnih orkestrrov gorenjskih občin, ki se povezujejo v Zvezo kulturnih organizacij Gorenjske. Srečanje se bo začelo ob 17. uri pred športno dvorano v Podmežakli, ob slabem vremenu v športni dvorani. Na srečanju se bodo predstavili:

- Godba na pihala Domžale - dirigent Franc Kuharič
- Pihalni orkester jeseniških železarjev Jesenice - dirigent Ivan Knific

- Pihalna godba Solidarnost Kamnik - dirigent Franci Lipičnik
- Pihalni orkester občine Kranj - dirigent Tomaž Završnik
- Pihalni orkester DPD Svoboda Lesce - dirigent Branko Lacko
- Pihalni orkester Alples Železniki - dirigent Dragiša Miškovič
- Pihalni orkester Tržič - dirigent Vlado Škrlec.

Vsak orkester se bo predstavil z dvanajstminutnim programom po lastni izbiri. Vstop je prost, poskrbljeno bo tudi za sedeže. Vabijo ZKO občine Jesenice in godbeniki Gorenjske.

Odbor še naprej poroča

Na sestanku 5.4.1990 pri vodji strokovne službe za družbene dejavnosti in gospodarsko infrastrukturo Rini Klinar s prisotnimi: vodjo računovodstva strokovne službe, upravnico Občinske knjižnice Vido Hudnik, računovodkinjo knjižnice Heleno Vogo in strokovno delavko za kulturo Ivo Faletič je bilo ugotovljeno:

- da po zaključnem računu za leto 1989 knjižnica izkazuje visoka neporabljena namenska finančna sredstva. Zato je bila izdana odredba, da se do nadaljnjega ustavijo vsa nakazila, dokler ne porabijo namenjenih sredstev za ureditev prostorov oziroma ne posredujejo poročila o njihovi porabi.

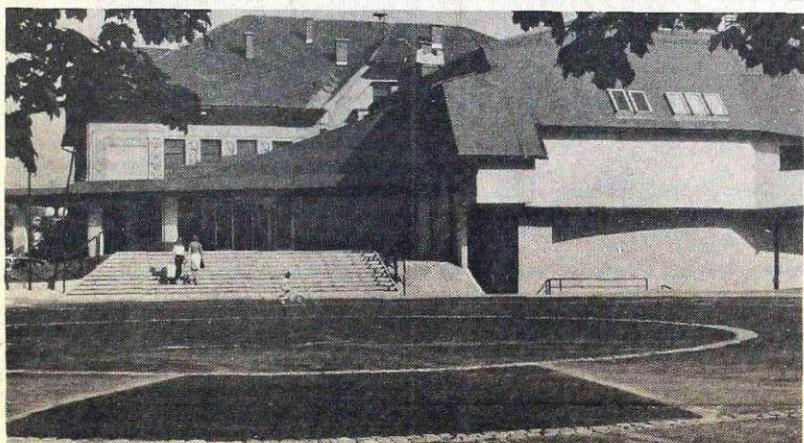
Na urgenco so 30.5.1990 poslali nepopolno poročilo, na ponovno urgenco pa 1.6.1990 izčrpnije poročilo. Zadržana finančna sredstva so bila po prejemu poročila takoj v celoti izplačana.

Upravnica knjižnice je bila vabljen na vse razgovore v zvezi s problematiko knjižnice, prisotna je bila tudi na

vseh sejah skupščine Kulturne skupnosti Jesenice, posebej še na sejah odbora, in sicer 1.2.1989 in 6.11.1989; - od leta 1986 pa do aprila 1990 je Občinsko knjižnico v odboru zastopala njihova delavka Ana Čeh.

Odbor si prav nič »ne umiva rok«, ker se še vedno trudi, da bi omogočil knjižnici zagotovitev pogojev za pridobitev matičnosti. To dokazuje dejstvo, da so kljub zmanjšanemu finančnemu načrtu za kulturo še vedno načrtovana sredstva za ureditev prostorov in za nove zaposlitve. Investitor pa, kot smo že poudarili, ne more biti.

Odbor za kulturo

Čufarjev trg (foto: Mira Kolenik)

Zahvale

Ob boleči izgubi naše mame

ANE AMBROŽ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem za lepo cvetje in župniku za obred.

Sin Viki in hčerki Jerca in Anica z družinami.

Sodelavkam in sodelavcem dnine Ozebek in dnine Žen elektrodne obrata se zahvaljujem za dragocena darila ob odhodu v pokoj.

Želim jim še veliko delovnih uspehov in osebnih sreč.

Sida Đukič

Za posledicami težke nesreče je po osem mesečnem trpljenju življenje trudo končalo svoj boj, umrl je naš

STAŠO VISTER.

Od njega smo se poslovili v najožjem družinskem krogu na Blejski Dobravi. Iskrena hvala vsem njegovim sodelavcem, prijateljem in znanec, kateri so ga obiskovali, mu vlivali pogum, ga tolažili in bodrili.

Posebno zahvalo pa izrekamo vsemu zdravstvenemu in strežnemu osebju Bolnice Jesenice in domu dr. Franceta Berglja za ves trud in nego ter lajšanje trpljenja.

Prav prisrčna zahvala tudi za ves denar, ki je bil namensko zbran za pokojnika.

Vsem še enkrat iskrena in prisrčna hvala.

Vsi njegovi

Sindikatu Železarne Jesenice (Vzdrževanje Javornik) se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezn.

Zdravko Odar

Osnovni organizaciji sindikata Valjarna bluming štel se zahvaljujem za denarno pomoč v višini 100 dinarjev, ki sem jo dobil za mojo desetmesečno odsotnost.

Franc Laharnar

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem ter stanovalcem samskega doma Ruparjeva 5 za podarjena darila in pozornost. Pri nadaljnjem delu želim vsem veliko uspehov in osebnih sreč.

Marija Čuden

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu. Želim jim veliko uspeha pri delu.

Alojzija Tarman

Dežurne trgovine

V soboto, 30. junija, bosta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:

- Rožca 11, Čufar, Jesenice, Titova 79, in
- Delikatesa Kašta 1, Jesenice, Benedičičeva 2.

V torek, 3. julija, bodo vse trgovine s prehrabnim blagom odprte od 8. do 16. ure, dežurne trgovine pa od 8. do 19. ure, in sicer:

- Emona market Jesenice, Titova 51 a,
- Delikatesa poslovalnica 5, Jesenice, Tomšičeva 70a,
- Delikatesa Kašta 3, Koroška Bela, Svetinova 8a, in
- Delikatesa poslovalnica 9, Mojstrana.

V soboto, 7. julija, bosta na Jesenicah od 8. do 19. ure odprti trgovini:

- Špecerija Bled, Jesenice, Titova 22, in
- Rožca poslovalnica 14, Javornik, Pot O. Novaka 8.

Dežurni lekarni

V juniju je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

V juliju pa je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Razstava banderskih slik podaljšana

Iz razstavnega salona Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice so nam sporočili, da so razstavo banderskih slik iz zbirke Gorenjskega muzeja v Kranju podaljšali do vključno 3. julija. Na razstavi si lahko ogledate 23 izjemno kvalitetno restavriranih banderskih slik, dela enega najbolj popularnih gorenjskih slikarjev 19. stoletja Leopolda Layerja in njegove delavnice oziroma nasledstva.

Razstavni salon Dolik je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Rešitev križanke iz prejšnje številke

oblat, obratna ambulanta, NI, tor, altana, Kobentar, beda, Saigon, anekdota, osel, soda, trotoar, dur, Kolubara, Ra, očnik, čuk, Atene, Avon, Ejub, trs, Nora, TT, PAL, KS, ras, Alatri, bar, Inter, leskovina, vleka, skakalin, Arakan, Kursk, terapevt, Jarama, agnat.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

29. junija, amer. vojna drama DOBRO JUTRO, VIETNAM ob 18. in 20. uri.

30. junija, premiera amer. fant. pust. filma LEGENDA ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri amer. trda erotika VROČA MERILYN. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!

1. julija, amer. fant. pust. film LEGENDA ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri predpremiere amer. akcij. krim. filma STRELJAJ, DA UBIJEŠ.

2. julija, amer. komedija DRAGNET ob 18. in 20. uri.

3. julija ni kinopredstav.

4. julija, amer. glasb. komedija LAMBADA ob 18. in 20. uri.

5. julija, amer. glasb. komedija LAMBADA ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

1. julija, amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 19.30.

KINO KRANJSKA GORA

29. junija, amer. komedija DRAGNET ob 18. in 20. uri.

Krajevna skupnost Sava Jesenice prireja ob počastitvi krajevnega praznika v soboto, 7. julija,

tradicionalni pohod čez Posušje na Javorniški Rovt

in

družabno srečanje krajanov krajevnega skupnosti Sava na Pristavi.

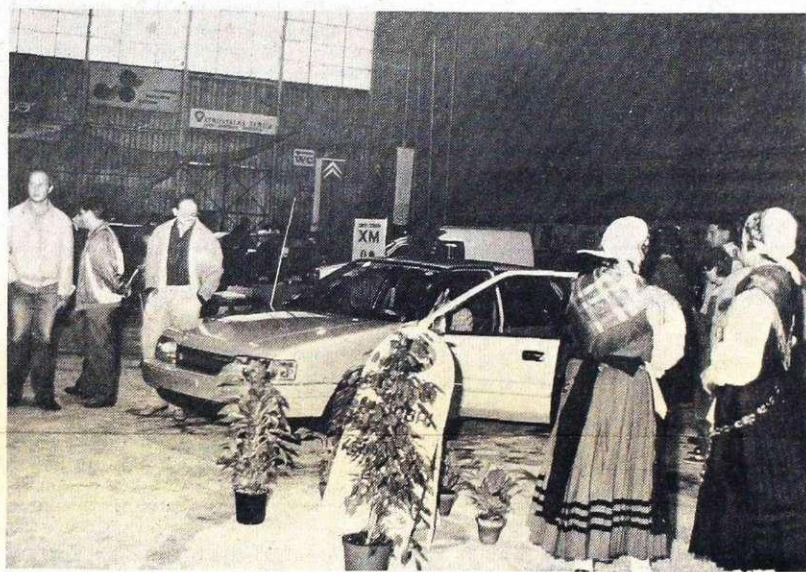
Pohodniki krenejo ob 8. uri izpred gimnazije.

Odhod avtobusa je ob 9.20 izpred Bolnice Jesenice.

Dopoldne bo na družabnem srečanju poskrbljeno za rekreacijo in dobro voljo. Za pestro ponudbo gostinskih uslug bo poskrbel novi oskrbnik Doma na Pristavi, Marjan Jan.

K obilni udeležbi vabi

Svet krajevnega skupnosti Sava

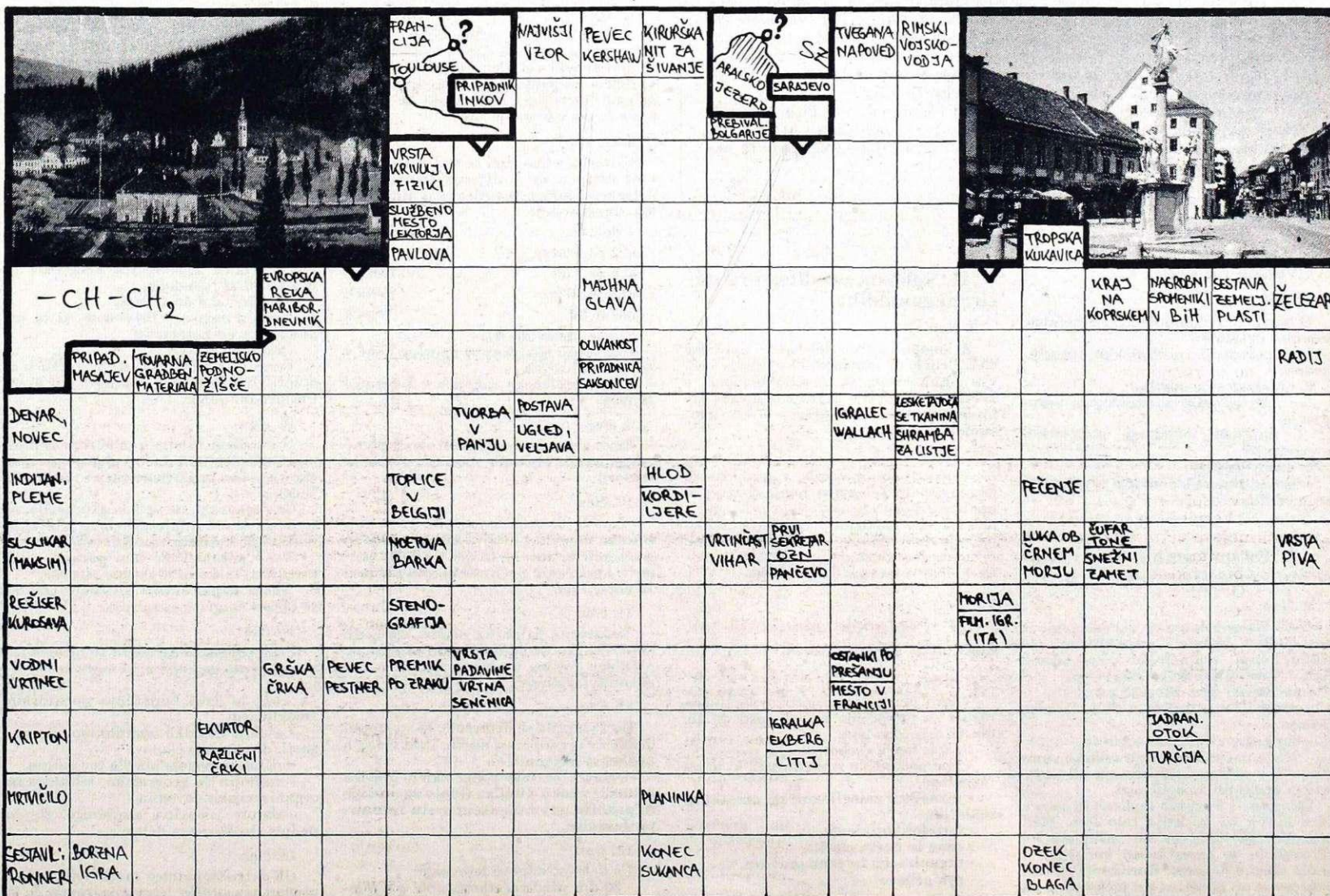

Te dni je jeseniški Balt biro v športni hali pod Mežaklo pripravil sejem in prodajo novih avtomobilov. Predstavile so se firme: Citroen Cimos, Lancia, Ford, Rauch iz Celovca in Slovenijales. Že prvi dan je bilo okoli tisoč obiskovalcev.

Hkrati so pred halo začeli s prodajo rabljenih avtomobilov, kar bo od sedaj dalje vsako nedeljo od 8. do 14. ure.

Sejem so popestrile slovenske narodne noše in tudi zaplesali so.

Tekst in foto M. Kolenik

Šport kot prvina kakovosti življenja

Že kar nekaj let v Sloveniji ugotavljamo, da je šport v podrejenem položaju napram ostalim družbenim dejavnostim. Dejstvo, da o športu v skupščinskih klopeh praktično nismo govorili, je dovolj zgovoren pokazatelj odnosa do telesne kulture.

Zato je Zveza za telesno kulturo Slovenije že v letu 1989 pričela z načrtnim in strokovnim pripravljanim gradiva, ki naj bi v bližnji prihodnosti prišlo pred delegate v slovenski skupščini. Gradivo je sedaj pripravljeno, podprli so ga že Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, Republiški komite za delo, Republiški komite za zdravstvo ter organi bivše TKS in organi ZTKO.

Pri pripravi gradiva so sodelovali najbolj odgovorni ljudje iz omenjenih komitejev, strokovnjaki fakultete in športni delavci. Gradivo je dobra osnova za načrtovalce razvoja športa v Sloveniji. Dobrodošlo pa je, če se z njim seznani tudi širša javnost.

Zato je strokovni delavec ZTKO Jesenice Branko Jeršin pripravil povzetek tega za slovenski šport tako pomembnega gradiva tudi za Železarja.

Gradivo ima namen spodbuditi razpravo o potrebnosti športa za razvoj moderne družbe, zato vsebuje podatke, misli in argumente, ki kažejo na to, da šport ni le zabava in tekma, ki da zmagovalca in poraženca.

TVD PARTIZAN Jesenice

Tako so zapisali pripravljatelji gradiva v uvodu. Mi pa dodajmo, da za razmislek o športu ni nikdar prepozno. Šport je nepogrešljiva in z ničemer nadomestljiva prvina kakovosti življenja.

V preteklosti smo prevečkrat pozabili na človeka kot posameznika, na njegove elementarne potrebe, med katerimi je nesporna tudi potreba po gibanju. Ljudje smo danes podvrženi številnim slabim vplivom sodobne civilizacije. Sedeč način življenja nam je vsiljen od šolskih klopi do produkcijskih procesov, do zasebnega življenja.

Zaradi tega se že kažejo splošne deformacije človeka, ki se kažejo v nižji ravni splošnega zdravstvenega stanja, manjših psihofizičnih lastnostih. Zato je skrajni čas, da se naša država zave kritičnosti trenutka in začne ukrepati. Šport, ki je bil doslej izrazito prostovoljna in prostocasná dejavnost posameznika, mora v novih družbenih pogojih zaradi vseh vplivov, ki jih ima na celotno populacijo vsake družbe, postati ne le interes posameznika, ampak tudi interes države oziroma družbe kot celote. Naš cilj v Sloveniji mora postati želja, da postanemo športni narod.

V nadaljevanju tega sestavka se bomo sprehodili skozi oris stanja v športu v Sloveniji po vseh segmentih, ki šport sestavljajo. Preden pa se tega lotimo, je prav, da pojasnimo terminološko uporabo besede šport. Namreč dosedaj je bil v našem prostoru v uporabi izraz telesna kultura, katerega pa že nekaj časa stroka zavrača in ga zamenjuje s povsod uveljavljenim in razumljivim izrazom šport.

V tem trenutku športniki zelo težko ocenjujejo, koliko smo že zakoračili na pot k cilju postati športni narod, vendar se športna aktivnost izvaja v različnih okoljih, od osnovnih športnih organizacij, vzgojnovarstvenih ustanov, zdravstvenih organizacij, šol, podjetij in kot posebno okolje lahko navedemo tudi družino.

Po podatkih ZTKO Slovenije je v Sloveniji 2.400 osnovnih športnih organizacij, v katere je vključenih preko 370.000 občanov.

1. Športna vzgoja v predšolski dobi:

V naši republiki se otroci v nekaterih okoljih s športno vzgojo srečajo zelo zgodaj. V prvih letih življenja je to velikokrat v družinskem okolju, nato pa se športna vzgoja seli v vrtec. Prav vzgojiteljice v vrtcih si prizadevajo, da bi se prilagodile potrebam športne vzgoje in temu namenijo veliko pozornost. Žal naši vrtci praktično nimajo telovadnic. Še celo večnamenskih prostorov ima le slaba tretjina vrtcev v Sloveniji. Pri upoštevanju veljavnih normativov za oblikovanje skupin v vrtcih ima vsak otrok na razpolago manj kot 2 m² prostora za izvajanje gibalnih vaj. Zaradi vremenskih pogojev in večkrat tudi slabših ekoloških pogojev je ohranjeno tudi izvajanje športnega programa v naravi.

Če k temu dodamo, da niti v enem vrtcu v Sloveniji nimajo zaposlenega športnega pedagoga, osnovna izobrazba vzgojiteljic za to področje pa je pomanjkljiva, je tudi strokovnost temu primerna. K sreči velja vsaj za našo občino, da se vzgojiteljice rade odzivajo dodatnemu izobraževanju in sodelovanju s športniki, tako da so rezultati v jeseniški občini veliko boljši.

Naj omenimo podatke raziskav Fakultete za telesno kulturo v obdobju 1970 do 1983, ko so ugotovili, da se je v tem obdobju motorična učinkovitost otrok, ki so končali malo šolo, zmanjšala za 5,8 %, repetitivna moč ramenskega obroča pa kar za 21,4 %. Pri tem velja poudariti, da je sedaj več kot polovica naših otrok zajetih v družbenem varstvu.

V predšolski dobi je pri 15 % otrok ugotovljena slaba telesna drža.

Triletni otroci so praktično vsi sistemsko pregledani. Pri 18 % so ugotovljene deformacije okostja, 10 % pa jih ima boleznj udov in hrbtenice.

Nedvomno mora biti delovanje države na tem področju usmerjeno v institucionalizirano ter strokovno športno vzgojo otrok.

(se nadaljuje; prihodnjič: Športna vzgoja v šolah)

Pravilnik o teniškem turnirju

Teniški turnir poteka od maja do oktobra v tekočem letu.

Pravico nastopa na teniškem turnirju imajo vsi ljubitelji tenisa. Registrirani in kategorizirani tekmovalci (so registrirani in imajo tekmovalno knjižico Teniške zveze Slovenije), ki tekmujejo v koledarskem letu na zveznih, republiških ali regijskih ligah (tujih) ter drugih ustreznih prvenstvih, ne morejo nastopiti.

Priznanja in nagrade se podeljujejo ob zaključku DŠRI Železarne Jesenice.

Tekmuje se po pravilniku Teniške zveze Jugoslavije, Pravilniku za organiziranje in izvajanje DŠRI v Železarni in dopolnilih v teh pravilih.

Komisija za šport in rekreacijo razpiše datum kvalifikacijskega enodnevnega turnirja z največ 32 udeleženci v moški konkurenci in največ s 16 udeleženkami v ženski konkurenci (sobota-nedelja), kjer se igralci-ke razvrstijo od 1. do 32. oz. od 1. do 16. po izločilnem sistemu.

Za kvalifikacijski turnir se opravi žrebanje na dan tekmovalja in se vodi zapisnik.

Vsi, ki želijo sodelovati na celoletnem turnirju in niso nastopili na kvalifikacijskem turnirju, lahko kot izzivalci iz rang lestvice kvalifikacijskega turnirja izzivajo zadnjega oz. predzadnjega. Ko se uvrsti na lestvico 31., lahko nastopa kot izzivalec po vrstnem redu od svoje uvrstitve do 1. mesta.

Za kvalifikacijski turnir ni prijavnine, za nadaljnje igranje se izzivalec in izzivanelec dogovorita o datumu in času ter o stroških.

Igra se lahko na kateremkoli igrišču (Kr. Gora, Bled, Šobec itd.) po dogovoru obeh igralcev. Igralci sadijo sami.

Igra se na dva dobljena seta, s tem da se oba seta igrata na »tie-break«, ali en set do 9. Pri igri 6:6 ali 8:8 se igra tie break (do 7 oz. 10 točk na dve točki razlike).

Uvrstitve moških in ženskih udeležencev turnirja bodo objavljene v glasilu Železar.

Igralca se sporazumeta, s katerimi žogami bosta igrala.

Če izzivanelec dvakrat odkloni igranje, se ga avtomatično črta s spiska 32 oz. 16 igralcev in mora začeti kot izzivalec.

Začetna stran igranja in servisa se žrebata.

Rezultate in vsa pojasnila daje Komisija za šport in rekreacijo, kamor morate sporočiti tudi rezultate za objavo v Železarnju (tel. 32-66).

Nagrade oz. priznanja bodo podeljena po pravilniku o DŠRI v Železarni.

Tekmuje se na lastno odgovornost.

Odprto prvenstvo Železarne Jesenice v tenisu

Ker je med železarji premalo zanimanja za tenis, se je Komisija za šport in rekreacijo odločila, da razpiše odprto prvenstvo v tenisu. Prijavite se na sindikatu Železarne (tel. 32-66). Vrstni red moški:

1. Erni Medja, Jeklarna 1, tel. 26-35, 28-33
2. Karel Košir, HVB, 27-42

3. Milan Kambič, Vzdrževanje, 23-70
4. Emil Klinar, ETN, 32-18
5. Pavel Žuber, Jeklarna 1, 25-32
6. Miran Pihler, Vzdrževanje, 25-40, 25-58.

Vrstni red ženske:

1. Milena Šolar, Kadroviski sektor, 33-12.

Tekmovanje poteka po pravilniku, ki je objavljen v današnji številki.

Pravilnik o organiziranem oddihu in zdraviliškem letovanju delavcev Železarne Jesenice

Pravilnik oziroma pravila, ki urejajo organizacijo oddiha železarjev, pa tudi zdraviliškega letovanja, je pripravila posebna strokovna skupina, v kateri je sodeloval tudi predstavnik sindikata. Odbor za splošne zadeve ga je na predlog ETE Družbeni standard z nekaj manjšimi, a vsebinskimi popravki, sprejel na 2. seji 19. junija, veljati pa začne osmi dan po objavi.

Sindikat je zaradi svoje nove vloge pri teh pravilih potegnil krajši konec. Upravitelj počitniških zmogljivosti Železarne je pač ETE Družbeni standard, pa tudi sicer je drugačna vloga upravljanja podjetja poudarjena s tem, da razpis za koriščenje pripravi strokovna služba brez sodelovanja sindikata. Sindikat ni več tisti, ki zbira prijave za letovanje in tudi ne določa razporeditve delavcev po posameznih terminih ipd. »Drobtinica«, ki mu je ostala, je pravica (24. člen), da daje priporočila poslovodnemu odboru glede odobravanja nagradnega oddiha. Seveda s tem še ni rečeno, da ne bo mogel s svojimi novimi metodami dela (pogajanja ipd.) v prihodnje doseči kakšnih vsebinskih sprememb pravilnika, naprimer glede kriterijev ipd.

Sestavni del tega pravilnika so tudi hišni redi v počitniških objektih, se pravi v naših počitniških domovih in počitniških prikolicah. Le-ti bodo tam vsakomur, ki si bo oddih v tem času varčevanja in zaletanja pasu privoščil, tudi dostopni.

BL

Uvodne določbe

1. člen

S tem pravilnikom delavci Železarne Jesenice urejamo:

1. razpolaganje s počitniškimi zmogljivostmi,
2. organiziranje oddiha,
3. organiziranje zdraviliškega zdravljenja,
4. postopek oddajanja počitniških zmogljivosti,
5. način plačila,
6. ostale zadeve s področja organiziranja oddiha.

I. Razpolaganje s počitniškimi zmogljivostmi

2. člen

V Železarni Jesenice razpolagamo z naslednjimi lastnimi zmogljivostmi (v nadaljevanju zmogljivosti Železarne): ZL2 - počitniški dom Crikvenica, - počitniški dom Biograd na moru, - počitniške prikolicе v Puli, Poreču, Umagu,

- bungalov v Ptujskih toplicah, - druge počitniške in zdraviliške zmogljivosti v okviru pridobivanja ali najemanja dodatnih zmogljivosti.

Bungalov v Ptujskih toplicah in sobe v zdraviliščih se koristijo celo leto. Med prazniki, ko delavcev ne pošiljamo na zdravljenje, te zmogljivosti koristimo v obliki vikend paketov. Koriščenje vikend paketov se ne upošteva pri točkovanju za letni oddih.

II. Splošna ureditev organiziranega oddiha

3. člen

Z zmogljivostmi Železarne upravlja ETE Družbeni standard, ki opravlja tudi vsa administrativna in tehnična dela v zvezi z organizacijo in razporeditvijo delavcev ter obračunavanjem stroškov letovanja.

4. člen

Pravico do letovanja v počitniških zmogljivostih Železarne imajo delavci in upokojenci Železarne Jesenice. Skupaj z delavci ali upokojenci Železarne lahko letujejo tudi njihovi družinski člani. V primeru prostih zmogljivosti imajo pravico do letovanja tudi druge osebe.

III. Postopek oddajanja počitniških zmogljivosti

5. člen

Vsako leto pripravi strokovna služba razpis za koriščenje zmogljivosti do 15. marca tekočega leta.

- Razpis mora vsebovati:
- ime počitniške zmogljivosti, ki je na razpolago,
 - razdelitev zmogljivosti po obratih in sektorjih,
 - termini koriščenja,
 - cene in način plačila,
 - organizacija in cena prevoza,
 - rok prijave.

6. člen

Delavec se prijavi na razpis s prijavo, ki mora vsebovati:

- ime in priimek ter delavsko številko,
- obrat oziroma sektor,
- način odplačevanja,
- podatek o delovni dobi v Železarni Jesenice do 31.12. tekočega leta,
- kraj in čas koriščenja počitniških zmogljivosti,
- osebne podatke (ime in priimek, letnico rojstva, zaposlitev) oseb, ki bodo letovale z njim,
- nadomestni termin in kraj koriščenja zmogljivosti.

7. člen

Prijave zbira pooblaščenec obrata oziroma sektorja. Na osnovi kriterijev, ki so opredeljeni v 8. členu tega pravilnika, se določi razporeditev delavcev po posameznih terminih; upoštevajo se samo pravočasno oddane prijave.

8. člen

Kriteriji, s katerimi se ugotavlja prednost delavca za koriščenje zmogljivosti Železarne, je čas, ko prijavljeni ni koristil teh zmogljivosti:

- do 2 let 0 točk
- od 2 do 4 let 5 točk
- od 5 do 7 let 10 točk
- od 8 do 10 let 15 točk
- nad 10 let 20 točk

Število delovnih let:

- za vsako leto skupne delovne dobe v Železarni 1 točka
- za zaposlenega zakonca v Železarni 10 točk

9. člen

Strokovna služba uskladi nezasedene zmogljivosti, ki so jih sporočili obrati in sektorji.

10. člen

Zaradi dajanja napačnih podatkov, zlorabe napotnic, kršitve hišnega reda in podobnih kršitev se lahko kršitelju prepove koriščenje počitniških zmogljivosti za dobo 3 let.

11. člen

Delavcem, ki se na osnovi sprejetih kriterijev ne uvrstijo v željen termin, se predlaga rešitev v okviru prostih nadomestnih terminov.

12. člen

Do 15. aprila se delavcem, ki so kandidirali za organiziran oddih, izda sklep o odobritvi letovanja.

Delavec se ima zoper sklep pravico pritožiti v roku 8 dni na Odbor za prošnje in pritožbe pri delavskem svetu Železarne Jesenice.

13. člen

Če delavec odpove letovanje: - 20 dni pred začetkom, dobi povrnjeno akontacijo v celoti,

- manj kot 20 dni pred začetkom, dobi povrnjeno akontacijo samo v naslednjih primerih:

- bolezen - zdravniško potrjeno,
- smrt v ožjem sorodstvu,
- službena obveza, ki je izkazana s potrdilom vodstva obrata,
- elementarna nesreča.

14. člen

Strokovna služba pri ETE Družbeni standard je dolžna proste termine zaradi odpovedanega oddiha ponuditi obratu, oziroma sektorju, v katerem je do odpovedi prišlo, nato pa tudi drugim obratom in sektorjem.

Če počitniške zmogljivosti niso zasedene, se prosta mesta ponudijo zunanjim interesentom. V tem primeru vodi vse postopke strokovna služba ETE Družbeni standard.

IV. Cene letovanja, način plačila in izstavljanje napotnic

15. člen

Skupaj z razpisom se objavi tudi cena letovanja v počitniških zmogljivostih Železarne Jesenice za:

- delavce Železarne, nezaposlene družinske člane, upokojence Železarne in otroke od 12 let dalje,
- otroke od 4 do 12 let,
- sivoce delavcev Železarne, ki so zaposleni izven Železarne,
- zunanje goste.

Cene in način plačevanja vsako leto določi ETE Družbeni standard, potrdi pa Poslovodni odbor.

16. člen

Na podlagi sklepa o odobritvi oddiha mora delavec v 15 dneh vplačati akontacijo za vsako prijavljeno osebo v višini 10 % cene.

Če v tem roku ne vplača akontacije, se šteje, da ni več zainteresiran za letovanje v naših počitniških zmogljivostih.

Vsak posameznik sam poravnava tudi turistično takso in prevozne stroške. Način odplačevanja stroškov oddiha se objavi skupaj z razpisom.

17. člen

Pred odhodom na oddih se nosilec letovanja izda napotnica, ki mora vsebovati:

- čas in kraj koriščenja počitniških zmogljivosti,
- osebne podatke uporabnikov in njegovih družinskih članov,
- višino in pogoje plačila ter datum,
- najnujnejša geografska, tehnična in organizacijska navodila,
- datum izstavitve napotnice, žig in podpis strokovnega delavca.

18. člen

Ob dvigu napotnice mora delavec poravnati vse stroške letovanja, razen, če je določeno obročno odplačevanje.

V. Koriščenje zdraviliških zmogljivosti

19. člen

Zdraviliške zmogljivosti so namenjene za:

- letni dopust,
- zdravljenje,
- nagradni dopust.

20. člen

Zdravljenje traja praviloma 14 dni. Posamezna odstopanja določi zdravnik. Predlog kandidatov za zdravljenje pripravi Dispanzer za medicino dela, prometa in športa v sodelovanju z zdravstveno službo Železarne.

Zdravnik določi glede na zdravstveno indikacijo tudi vrsto zdravilišča.

21. člen

Stroški bivanja se zaračunavajo po kriterijih, ki so priloga tega pravilnika: - višina osebnega dohodka delavca, - delovna doba v Železarni Jesenice, - invalidnost oziroma telesna okvara. Stroški zdravstvenih storitev in razlika do polne cene bivanja se krijejo iz materialnih stroškov obrata.

22. člen

Če delavec ne upošteva zdravnikovih navodil in hišnega reda zdravilišča, oziroma se nepravilno vede, se mu zdravljenje prekine, delavcu pa zaračuna polna cena bivanja in zdravljenja v zdravilišču.

23. člen

Letni dopust v zdravilišču je organiziran skladno z določili 3. poglavja tega pravilnika.

24. člen

Nagradni oddih v zdravilišču odobri delavcu Poslovodni odbor na osnovi priporočil direktorjev ETE, sektorjev in sindikata.

25. člen

Stroške prevoza in turistično takso poravnava v vseh primerih posameznik sam.

VI. Ostale zadeve

26. člen

Sestavni del pravilnika je Hišni red v počitniških objektih.

27. člen

Pravilnik je sprejel odbor za splošne zadeve pri delavskem svetu Železarne 19. junija 1990 in začne veljati 8 dan po objavi.

28. člen

Spremembe in dopolnitve se sprejemajo na enak način kot je bil pravilnik sprejet.

Jesenice, junij 1990

Predsednik
Odbora za splošne zadeve
pri delavskem svetu Železarne
Drago Finžgar